

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΤΟΥ
ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΓΕΛ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

ΠΥΡΦΟΡΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 2019



ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ
Βάσια Παππα

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Σωτήρης Ζαρμπαλάς
Φωτεινή Παπαδοπούλου
Δέσποινα Πάσουλα

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ
Σταύρος Βάσος
Γιάννης Γιουρούκος
Μαρία Δοκίου
Θοδωρής Μαργέλος
Άσπα Νικολάκη
Σπύρος Νικολόπουλος
Τάσος Ντούρας
Μαρκέλλα Παπαδοπούλου
Πάνος Πασλής
Φίλιππος Ραπτάκης
Αθηνά Σπυροπούλου
Κωνσταντίνα Τσενέ
Πάνος Τσιaréας
Χριστίνα Φάλκου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Γεωργία Σιψή
Νίκος Αλέφαντος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Μαίρη Τσίχλη



ΠΥΡΦΟΡΟΣ

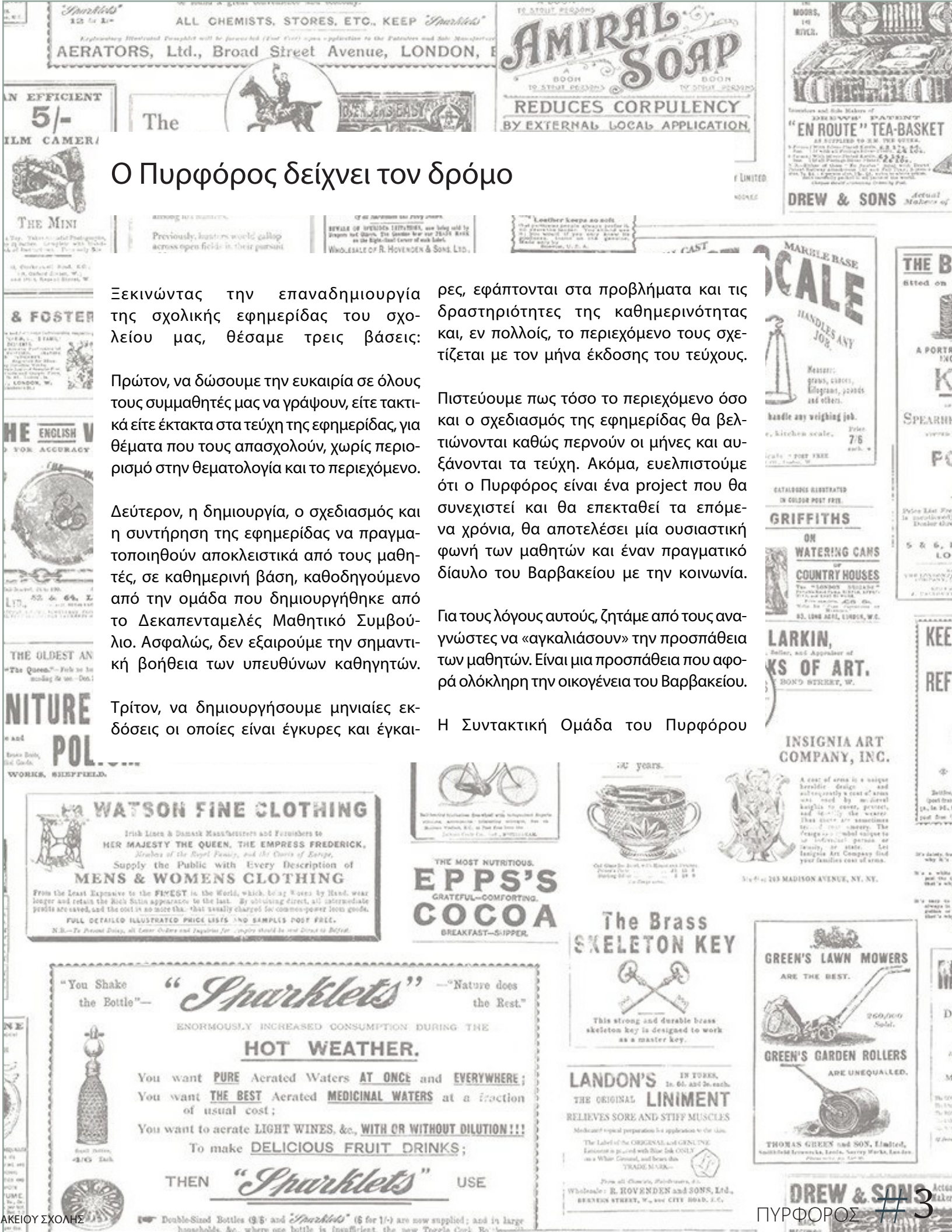
Μηνιαία έκδοση των μαθητών του Πρότυπου ΓΕΛ Βαρβακείου
Σχολής

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
EMAIL
ISSUU

www.varvakeio-lykeio.gr/index.php/pyrforos
pyrforosvarv@gmail.com
www.issuu.com/pyrforos

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Με συνδαιτήμονες... νέους απο	4
Ένας απίθανος άνθρωπος	6
Γιάννης Μπεχράκης, ένας ξεχωριστός άνθρωπος	9
Συνέντευξη από την liminal	10
Η σήραγγα του σκότους	12
Πώς επηρεάζει ο καιρός την ανθρώπινη ψυχολογία Το κελί του πνεύματος	14 16
Ιου και μεχ και μπλιαχ, θα χυθεί	18
Σε ποιον κόσμο ζούμε, λοιπόν;	20
Μήπως έχει παραγίνει η βία στα γήπεδα;	22
Ένα πράσινο, καινούριο μέλλον	24
Αφιέρωμα στην Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης	26
Τέχνη και αγώνας	28
Θεατρικές προτάσεις	30
Λογοτεχνικές προτάσεις	32
Προτάσεις... στην οθόνη	34
Μουσικές προτάσεις	36
Μουσικές εκδηλώσεις	38
Μονομάχοι	40



Ο Πυρφόρος δείχνει τον δρόμο

Ξεκινώντας την επαναδημιουργία της σχολικής εφημερίδας του σχολείου μας, θέσαμε τρεις βάσεις:

Πρώτον, να δώσουμε την ευκαιρία σε όλους τους συμμαθητές μας να γράψουν, είτε τακτικά είτε έκτακτα στα τεύχη της εφημερίδας, για θέματα που τους απασχολούν, χωρίς περιορισμό στην θεματολογία και το περιεχόμενο.

Δεύτερον, η δημιουργία, ο σχεδιασμός και η συντήρηση της εφημερίδας να πραγματοποιηθούν αποκλειστικά από τους μαθητές, σε καθημερινή βάση, καθοδηγούμενο από την ομάδα που δημιουργήθηκε από το Δεκαπενταμελές Μαθητικό Συμβούλιο. Ασφαλώς, δεν εξαιρούμε την σημαντική βοήθεια των υπευθύνων καθηγητών.

Τρίτον, να δημιουργήσουμε μηνιαίες εκδόσεις οι οποίες είναι έγκυρες και έγκαι-

ρες, εφάπτονται στα προβλήματα και τις δραστηριότητες της καθημερινότητας και, εν πολλοίς, το περιεχόμενο τους σχετίζεται με τον μήνα έκδοσης του τεύχους.

Πιστεύουμε πως τόσο το περιεχόμενο όσο και ο σχεδιασμός της εφημερίδας θα βελτιώνονται καθώς περνούν οι μήνες και αυξάνονται τα τεύχη. Ακόμα, ευελπιστούμε ότι ο Πυρφόρος είναι ένα project που θα συνεχιστεί και θα επεκταθεί τα επόμενα χρόνια, θα αποτελέσει μία ουσιαστική φωνή των μαθητών και έναν πραγματικό δίαυλο του Βαρβακείου με την κοινωνία.

Για τους λόγους αυτούς, ζητάμε από τους αναγνώστες να «αγκαλιάσουν» την προσπάθεια των μαθητών. Είναι μια προσπάθεια που αφορά ολόκληρη την οικογένεια του Βαρβακείου.

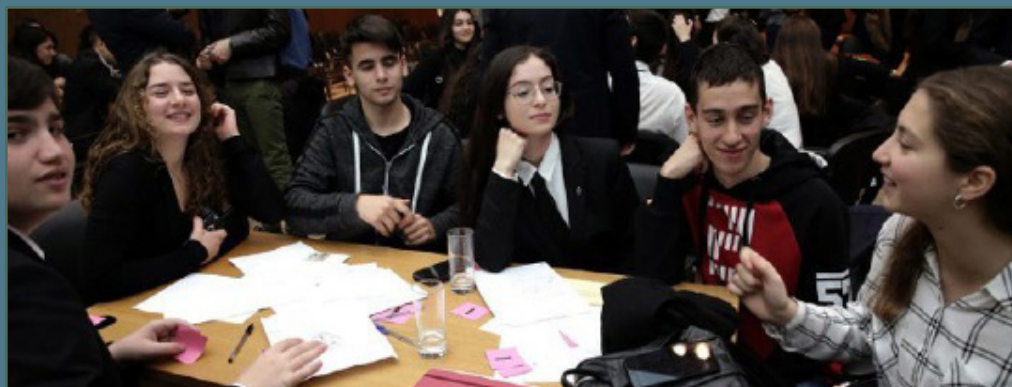
Η Συντακτική Ομάδα του Πυρφόρου

Με συνδαιτημόνες... νέους από το Ισραήλ

ΑΣΠΑΣΙΑ ΝΙΚΟΛΑΚΗ, Β3

Τον περασμένο Φλεβάρη, είχα την ευκαιρία να παρευρεθώ στη συνάντηση νέων μεταξύ Ελλάδας και Ισραήλ, που πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς. Στην εκδήλωση συμμετείχαν έφηβοι από το Ισραήλ, όλοι μέλη του ίδιου προγράμματος για την εκμάθηση ηγετικών δεξιοτήτων, και μαθητές από δύο σχολεία της Αθήνας, του Βαρβακείου και του Πειραματικού Αμπελοκήπων. Στόχοι της συνάντησης ήταν η προώθηση της συμμετοχής των νέων σε ζητήματα που απασχολούν την παγκόσμια κοινότητα, καθώς και η γόνιμη ανταλλαγή ιδεών επί κοινών σημείων προβληματισμού ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ. Ωστόσο, ήταν πρόδηλη και η επιθυμία όλων μας να γνωριστούμε με τους συνομήλικούς μας από την άλλη χώρα, με σκοπό την ακύρωση των στερεοτύπων και τη σύναψη φιλιών.

Εστιάζοντας στην εκδήλωση, αυτή κύλησε ιδιαίτερα ευχάριστα και διατήρησε αδιάπτωτο το ενδιαφέρον μας καθ' όλη τη διάρκειά της. Αρχικά, συγκεντρωθήκαμε στο Μέγαρο Μουσικής και, κατά την είσοδο μας στην αίθουσα που προοριζόταν για τη συνάντηση, χωριστήκαμε σε δέκα τυχαίες, μικτές ομάδες. Έπειτα από τις εναρκτήριες δηλώσεις των αντιπροσώπων των δύο χωρών, παρακολουθήσαμε το βίντεο και την παρουσίαση που είχε προετοιμάσει η ισραηλινή ομάδα. «Παρ' όλο που το Ισραήλ είναι νεοσύστατο κράτος, θέλουμε να μας αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα με σοβαρότητα. Το Ισραήλ δεν είναι



η εικόνα της καμήλας στη μέση της ερήμου, όπως φαντάζονται πολλοί, αλλά μια σύγχρονη δημοκρατία που προοδεύει στην επιστήμη, την τεχνολογία και τις τέχνες», ανέφερε με λίγα λόγια το βίντεο που μας προβλήθηκε.

Μετά από αυτόν τον χαρακτηριστικό πρόλογο, αφιερώσαμε χρόνο στη γνωριμία μας εντός των ομάδων μέσα από δύο δραστηριότητες. Κατά την πρώτη δραστηριότητα, κάθε παιδί έλεγε στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας το όνομά του, όπως επίσης

και ένα επίθετο που πιστεύει ότι τον χαρακτηρίζει σαν άνθρωπο.

Στη συνέχεια, κληθήκαμε να ζωγραφίσουμε ο καθένας το άτομο που καθόταν απέναντί του και ύστερα να ανταλλάξουμε τα έργα μας. Η συγκεκριμένη διαδικασία, πέρα από το ότι ήταν ιδιαίτερα διασκεδαστική, κατάφερε «να σπάσει τον πάγο» ανάμεσά μας, ώστε η συζήτησή μας να ρέει αβίαστα και να μπορούμε να αστειευόμαστε, να γελάμε και να εκφραζόμαστε χωρίς αναστολές.

Τη γνωριμία μεταξύ μας διαδέχθηκε το στάδιο της συζήτησης. Για τη διεξαγωγή του σταδίου αυτού, ανατέθηκε σε κάθε ομάδα ένα θέμα που κατέληγε σε σχετικό ερώτημα προς απάντηση. Τα θέματα κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων προβληματισμών, όπως η ρύπανση του περιβάλλοντος, η μεταναστευτική κρίση, η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, τα fake news, ο ρατσισμός, τα στερεότυπα και η αυτονομία των νέων. Κάτι το οποίο μάς τονίστηκε δεόντως ήταν η ανάγκη για ανάλυση των θεμάτων από τη δική μας σκοπιά, τη σκοπιά των νέων, και η εύρεση λύσεων που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν είτε σε επίπεδο δραστηριοποίησης των νέων είτε σε επίπεδο διακρατικής συνεννόησης Ελλάδας – Ισραήλ. Έτσι, με αφορμή τα θέματα αυτά πριμοδοτήθηκε ο διάλογος εντός των ομάδων, οι οποίες κατέγραψαν τις ιδέες τους και εξέλεξαν από έναν εκπρόσωπο η καθεμία.

Ακολούθησαν οι ομιλίες των εκπροσώπων, στις οποίες οι ίδιοι εξέθεσαν τις θέσεις της ομάδας τους ενώπιον της μικρής μας «ολομέλειας». Ο Γενικός Γραμματέας Νέας Γενιάς απηύθυνε επίσης ερωτήσεις στους εκπροσώπους των ομάδων, ολοκληρώνοντας με αυτόν τον τρόπο τη συζήτηση. Εν τέλει, ελληνική και ισραηλινή ομάδα εκφράσαμε την ευγνωμοσύνη μας για την ωφέλιμη αυτή συνεύρεση. Μάλιστα, τα παιδιά από το Ισραήλ χάρισαν, με μεγάλη εγκαρδιότητα, στον καθένα από εμάς ένα μαγνητάκι με το εβραϊκό σύμβολο hamsa, μια ανοιχτή παλάμη με χρυσαφί λεπτομέρειες, που συμβολίζει την καλοτυχία και την προστασία απέναντι «στο κακό μάτι», το οποίο, όπως μάθαμε, είναι στοιχείο του λαϊκού πολιτισμού και στο Ισραήλ.

Ο αποχωρισμός αποδείχθηκε το πιο δύσκολο κομμάτι ολόκληρης της διαδικασίας: σπεύσαμε να αγκαλιάσουμε τους καινούριους μας φίλους, να ανταλλάξουμε ονόματα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ώστε να διατηρήσουμε

την επικοινωνία μας, να βγάλουμε φωτογραφίες για να θυμόμαστε την κοινή μας εμπειρία.

Το κέρδος, λοιπόν, από τη συνάντησή μας ήταν διπλό: μας δόθηκε η ευκαιρία αφενός να αρθρώσουμε τη φωνή μας ως νεολαία, να συνειδητοποιήσουμε τη θέση μας ως πολίτες της Ανατολικής Μεσογείου και ως πολίτες του κόσμου - να υπερασπιστούμε, εν ολίγοις, την κοινωνικοπολιτική μας υπόσταση – και αφετέρου να αντιληφθούμε την οπτική γωνία ενός νέου από το Ισραήλ, να αντιπαραβάλλουμε προσωπικές μας εμπειρίες ως

Έλληνες, αναπτύσσοντας έτσι δεσμούς αλληλοκατανόησης και σεβασμού. Βέβαια, στο πλαίσιο της συζήτησης διαπιστώσαμε πολύ σύντομα πως είμαστε περισσότερο όμοιοι παρά διαφορετικοί, και μας καταρδεύουν οι ίδιες ανησυχίες για το μέλλον. Όπως αναφέρθηκε και στο Μέγαρο, η εκδήλωση αποτέλεσε ένα βήμα προς την καταπολέμηση των στερεοτύπων για τις δυο χώρες, η οποία θα επέλθει σταδιακά, με πρωτοστάτες τους νέους. Προσβλέπουμε στη συνέχιση παρόμοιων δράσεων με την ισραηλινή ομάδα και ενδεχομένως στη διοργάνωση μιας ακόμα συνάντησης τέτοιου τύπου.



Ένας απίθανος άνθρωπος

ΑΘΗΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Α4

Ο Γιάννης Μπεχράκης γεννήθηκε το 1960 στην Αθήνα και σπούδασε φωτογραφία στο Πανεπιστήμιο του Μίντλσεξ. Εργαζόταν ως φωτογράφος στην Αθήνα από το 1985 έως το 1986 και ξεκίνησε να συνεργάζεται με το Reuters το 1987. Στα τέλη του 1988 του προσφέρθηκε μόνιμη δουλειά από το ειδησεογραφικό πρακτορείο στα γραφεία του στην Αθήνα. Ήταν επικεφαλής στο γραφείο του Reuters στην Ιερουσαλήμ από το 2008 έως το 2009.

Μεταξύ άλλων, στην πολυετή καριέρα του είχε καλύψει τους πολέμους στα Βαλκάνια, στην Τσετσενία, τη Σομαλία, το Αφγανιστάν, τον Περσικό Κόλπο, τη Λιβύη, την «αραβική άνοιξη» κ.α., ενώ το 2016 κέρδισε το Πούλιτζερ για τον τρόπο με τον οποίο κάλυψε την προσφυγική κρίση.

Ο Γιάννης Μπεχράκης βρέθηκε πολλές φορές αντιμέτωπος με τον θάνατο. Μια από τις φορές αυτές ήταν 19 χρόνια πριν, στην Σιέρα Λεόνε, όπου υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας στην δολοφονία του καλύτερου του φίλου, Κερτ Σορκ.

Ο φωτορεπόρτερ μίλησε για την εμπειρία του στην TEDxAthens το 2013. Ο εμφύλιος πόλεμος μαινόταν επί οκτώ χρόνια ήδη στην αφρικανική χώρα, όταν η ομάδα του Reuters έπεσε θύμα ενέδρας στημένη από αντάρτες. Ο ίδιος σώθηκε, όμως είδε τον φίλο του Κερτ Σορκ να πέφτει νεκρός από σφαίρες δίπλα του. Με τον λυγμό στη φωνή του διηγείται πώς έζησε το περιστατικό και η εμπειρία γι' αυτούς που τον ακούν είναι συγκλονιστική.

«Αρχίζουν και πυροβολούν το αυτοκίνητο και το αυτοκίνητο αρχίζει και διαλύεται. Οι σφαίρες σφυρίζουν παντού. Κομμάτια από αίμα, από σάρκα, από γυαλιά, από μεταλλικά αντικείμενα με χτυπάνε παντού. Ενστικτωδώς λέω στον Κερτ που οδηγεί "κάνε κάτι, φύγε" και καταλαβαίνω ότι είναι νεκρός. Ο χρόνος έχει σταματήσει, είναι απίστευτο και σκέφτομαι "ελπίζω να φάω μια σφαίρα στο κεφάλι και να πεθάνω και όχι στο στομάχι και να

υποφέρω".»

Από τη διήγησή του δεν λείπει το χιούμορ, καθώς λίγο αργότερα προσθέτει χαμογελώντας πως «τότε υπάρχουν οι δύο Γιάννηδες. Ο ένας λέει "Μα πού πήγες κι έμπλεξες, δεν άκουγες τημανούλα σου που σου έλεγε να μην πας σε τέτοια πράγματα ρε φίλε", κι από την άλλη, ήταν ο άλλος που έλεγε "εσύ ρε φίλε... εσύ είσαι φτιαγμένος γι' αυτά"».

Κατάφερε από θαύμα να βγει ζωντανός από αυτήν την συγκλονιστική περιπέτεια και στον δρόμο του έξω από την ζούγκλα της Σιέρα Λεόνε, αποτυπώνει τον εαυτό του στον φακό με μια «σέλφι».

Δυστυχώς, αυτός ο ανεπανάληπτος άνθρωπος που κατάφερε να νικήσει τον θάνατο είκοσι χρόνια πριν μέσα στις ζούγκλες της Αφρικής και κατέγραψε με τον φακό του αμέτρητες ζώνες πολέμου, έχασε την άδικη μάχη του με τον καρκίνο το Σάββατο 2 Μαρτίου του φετινού έτους, αφήνοντας πίσω του μια συλλογή ανεπανάληπτων φωτογραφιών και μια κενή, αναντικατάστατη θέση στον κόσμο της φωτογραφίας.



“Θα ήθελα να ήμουν αυτός ο πατέρας, νομίζω κάθε παιδί θα ήθελε έναν τέτοιο πατέρα. Αυτή η φωτογραφία αποδεικνύει ότι υπάρχουν σούπερ ήρωες. Δεν φοράει κόκκινη κάπα, αλλά μια μαύρη από πλαστική σακούλα σκουπιδιών. Για μένα αντιπροσωπεύει τον οικουμενικό πατέρα και την άνευ όρων αγάπη του πατέρα για την κόρη του”

Μια
φωτογραφία
μπορεί να
αλλάξει τον
κόσμο, να
τον
κάνει πιο
δίκαιο...

«Υπήρξαν πάρα πολλές στιγμές που με συγκίνησαν, που με έκαναν να αισθανθώ κομμάτι του όλου πράγματος. Διότι υπάρχει επίσης κάτι άλλο που δεν ξεχνώ ποτέ. Εγώ, όπως και πάρα πολλοί άλλοι άνθρωποι, έχω μέσα μου αίμα προσφυγικό. Η γιαγιά μου ήταν πρόσφυγας από τη Σμύρνη και μου διηγούνταν τι είχε ζήσει η οικογένειά της. Οπότε καταλαβαίνω πολύ καλά τι περνούν σήμερα οι πρόσφυγες. Μια τέτοια στιγμή, λοιπόν, ήταν στην Ειδομένη τον χειμώνα του 2015, όταν είδα αυτόν τον πατέρα που κουβαλούσε μέσα στη βροχή, για πολλά χιλιόμετρα, την κόρη του. Φορούσε μια αυτοσχέδια κάπα από σκουπιδοσακούλες για να προστατεύεται από τη βροχή. Και κάποια στιγμή, πηγαίνοντας προς αυτό που πίστευε ότι ήταν η ελευθερία και η λύτρωση, έσφιξε την κόρη του δυνατά στην αγκαλιά του και τη φίλησε. Όταν τον είδα να περπατά στη μέση του δρόμου έτσι με μια δύναμη και μια αγάπη, μου φάνηκε τεράστιος, σαν σούπερ ήρωας. Κι επειδή έχω κι εγώ μια κόρη στην ηλικία της δικής του, η σκηνή αυτή με συγκλόνισε. Λέω μάλιστα πολλές φορές χαριτολογώντας ότι με αυτή τη φωτογραφία απέδειξα ότι οι σούπερ ήρωες δεν υπάρχουν μόνο στη φαντασία μας. Υπάρχουν και στη ζωή. Μπορεί να είναι ένας απλός άνθρωπος χωρίς μόρφωση, ένας φτωχός, ένας ζητιάνος, κάποιος που δεν του δίνεις ενδεχομένως καμία σημασία. Έρχεται όμως μια στιγμή που αυτός ο άνθρωπος θα κάνει μια πράξη τόσο δυνατή, που θα σε αφήσει άναυδο με την ομορφιά της», είχε πει ο ίδιος σε συνέντευξή του το 2017.

«Αποστολή
μου είναι να
σας
μεταφέρω
την ιστορία,
τα γεγονότα,
έτσι ώστε να
μην μπορεί να
πει κάνεις
“δεν
γνώριζα”».

Μακάρι όλοι να γνωρίζουμε.
Όλοι να έχουμε δει.
Καληνύχτα Γιάννη, αυτός ο
κόσμος θα αλλάξει κάποτε.



Γυναίκα τυφλή πρόσφυγας στην Κω. «Δεν θα ξεχάσω τον Αύγουστο του 2015 στην Κω, όταν είδα μια γυναίκα κάπως ηλικιωμένη να κάθεται στην αμμουδιά. Ο ήλιος μόλις είχε ανατείλει και της φώτιζε το πρόσωπο. Χαμογελούσε. Ήταν μια πολύ ήσυχη στιγμή.»



Παιδί δύο ετών νεκρό στο Κόσοβο από τον στρατό της Γιουγκοσλαβίας



Πατέρας πρόσφυγας προσπαθεί να σώσει το παιδί του στη θάλασσα



Ένας Αλβανός κοιτάζει μέσα από μία τρύπα από ένα σπασμένο παράθυρο λεωφορείου στο χωριό Larusnik. Το λεωφορείο καταστράφηκε κατά τη διάρκεια έντονων συγκρούσεων μεταξύ Σερβικών δυνάμεων και Αλβανών



Κούρδοι πρόσφυγες παλεύουν να αρπάξουν ένα καρβέλι ψωμί σε στρατόπεδο στα σύνορα Τουρκίας – Ιράκ



Ένας διαδηλωτής της αντιπολίτευσης προσεύχεται μπροστά από στρατιώτες κοντά στην πλατεία Tahrir στο

Μια συνηθισμένη κατά τα άλλα σχολική μέρα, όταν ήμουν στη Γ' Γυμνασίου, παρακολουθήσαμε στα πλαίσια του μαθήματος της κυρίας Μπελογιάννη ένα ιδιαίτερο βίντεο. Θα καταλάβαινε κάποιος πως δεν ήταν σαν τις άλλες ψηφιακές παρουσιάσεις, αν παρατηρούσε την αγωνία που είχε ζωγραφιστεί στα πρόσωπα των μαθητών. Ήταν η αφήγηση μιας προσωπικής ιστορίας από τον Γιάννη Μπεχράκη. Συγκεκριμένα, διηγείτο την περιπέτεια του στις εμφύλιες διαμάχες στη Σιέρα Λεόνε, όπου και τραυματίστηκε.

Ο Γιάννης Μπεχράκης είναι ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες φωτορεπόρτερ με αμέτρητες διακρίσεις. Έχει καλύψει πλήθος γεγονότων σε εμπόλεμες περιοχές. Από τον εμφύλιο στην Γιουγκοσλαβία μέχρι και την Κουρδική κρίση στο Βόρειο Ιράκ, ξεπερνώντας κάθε φόβο. Οστόσο, δεν κατάφερε να νικήσει έναν μεγάλο «εχθρό» της σύγχρονης εποχής. Απεβίωσε στις 2 Μαρτίου από καρκίνο.

Γεννημένος το 1960 σπούδασε φωτογραφία στο Athens School of Arts and Technology και στο Πανεπιστήμιο Μίντλσεξ (Middlesex University) του Λονδίνου. Ήταν φωτογράφος, αλλά και επικεφαλής φωτορεπόρτερ στο ελληνικό Reuters. Αρχισε την καριέρα του τη διετία 1985 - 1986 στην Αθήνα, ενώ στη συνέχεια αποφάσισε να ακολουθήσει τη δίκη του Οδύσσεια. Το 2016 του απονεμήθηκε το βραβείο Πούλιτζερ, που αποτελεί για τη δημοσιογραφία ό,τι και τα Όσκαρ για τον κινηματογράφο. Ήταν η μοναδική φορά που ένας Έλληνας λάμβανε τέτοια διάκριση.

Πολλές εικόνες της προσφυγικής κρίσης έχουν απαθανατιστεί από τα δικά του χέρια. Η πρώτη του δουλειά στο εξωτερικό ήταν η κάλυψη της κρίσης στη Λιβύη, τον Ιανουάριο του 1989. Εκεί κατάφερε να τραβήξει την πρώτη του φημισμένη φωτογραφία, τον Καντάφι σε ένα ξενοδοχείο στο οποίο απαγορεύονταν οι ρεπόρτερ. Παρ' όλα αυτά, μπόρεσε να βρεθεί κοντά του και να εξασφαλίσει μερικές εικόνες. «Την επόμενη ημέρα, η φωτογραφία μου βρισκόταν στα πρωτοσέλιδα εφημερίδων από όλο τον κόσμο», τονίζει ο ίδιος.

Ακολούθησαν πολυάριθμες αποστολές σε αρκετά σημεία της υδρογείου κατά τις επόμενες δεκαετίες. Έκανε ανταπόκριση από την κηδεία του Αγιατολάχ Χομεινί

στο Ιράν. Σημαντικό εξίσου ήταν το έργο του στις διαμάχες στη Βοσνία, στην Κροατία και στο Κόσοβο, όπου τράβηξε πολλές συγκινητικές φωτογραφίες, όπως την παραπάνω στην οποία απεικονίζεται ένα μωρό δυο ετών από την Αλβανία το οποίο μόλις έφυγε από τη ζωή.

Ταξίδεψε στην Τσετσενία της Ρωσίας και έπειτα στη Σιέρα Λεόνε. Στο αφρικάνικο κράτος το οποίο έπληττε η εμφύλια σύρραξη, δέχθηκε μαζί με άλλους τρεις συναδέλφους του επίθεση από αντιστασιακούς. Αυτός διασώθηκε δίχως να γλυτώσει τον τραυματισμό, όμως τότε δολοφονήθηκε ο στενός του φίλος και επίσης ρεπόρτερ του Reuters, Kurt Schork, αλλά και ένας άλλος φωτογράφος. Ο Μπεχράκης έπειτα από αυτή την εμπειρία τράβηξε φωτογραφία το πρόσωπό του, από την οποία μπορούμε να καταλάβουμε την συναισθηματική φόρτιση, αλλά και καταπόνηση της στιγμής.

Έπειτα από αποστολές σε Πακιστάν, Αίγυπτο, Μέση Ανατολή και Ουκρανία γύρισε στην Ελλάδα, όπου κάλυψε επαρκώς το προσφυγικό ζήτημα. Οι φωτογραφίες του ξεχώρισαν, γιατί δεν είχαν σκοπό να προκαλέσουν τον οίκτο, αλλά να αναδείξουν την δύναμη των προσφύγων. Είναι αξιοσημείωτο πως ο ίδιος, όταν βρισκόταν σε κατάσταση που μπορούσε να βοηθήσει, άφηνε την κάμερα και έδινε χέρι βοήθειας. Ο Γιάννης Μπεχράκης ήταν ένας σπουδαίος φωτορεπόρτερ, του οποίου το έργο αλλά και το ήθος δε θα πρέπει να ξεχαστεί με την πάροδο του χρόνου.



Ο Χασάν Μέκκι, Σουδανός μετανάστης, δείχνει τα σημάδια στην πλάτη του τα οποία απέκτησε στην Αθήνα, ύστερα από επίθεσή του από φασίστες (2012).



Ένα μωρό, προσφυγόπουλο της Συρίας, κοιμάται σε ένα κουτί στα σύνορα με την FYROM κοντά στο χωριό Ειδομένη (2015)



ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΑΡΜΠΑΛΑΣ, Γ2
ΒΑΣΙΑ ΠΑΠΠΑ, Γ4

ΤΙ ΕΧΕΙΣ ΣΠΟΥΔΑΣΕΙ;

Είμαι απόφοιτος του τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και της ανώτερης δραματικής σχολής Πράξη 7.

ΜΕ ΤΙ ΑΣΧΟΛΕΙΤΑΙ Η LIMINAL; ΠΟΤΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΑ ΑΦΟΡΜΗ;

Η liminal είναι ένας πολιτιστικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 2016 με στόχο να εμπλουτίσει την ελληνική πολιτιστική ζωή με στόχο αυτή να γίνει περισσότερο προσβάσιμη και συμπεριληπτική. Οι τρεις βασικοί πυλώνες των δραστηριοτήτων μας είναι η καλλιτεχνική εκπαίδευση, οι παραγωγές πολιτιστικών εμπειριών και η παροχή υπηρεσιών προσβασιμότητας.

ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ LIMINAL; ΥΠΗΡΧΕ ΕΞ ΑΡΧΗΣ ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΜΕΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΘΑ ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΟΙ ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΙ, ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΚΛΠ. ΜΕΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ Η Ο ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΕΝ ΚΑΙΡΟ;

Αρχικά ξεκίνησα να συνεργάζομαι με ανθρώπους με τους οποίους γνώριζα από πριν μέσα από άλλες δουλειές αλλά πολύ γρήγορα και νέοι συνεργάτες προστέθηκαν στην κοινότητα της Liminal. Ο κάθε συνεργάτης φέρνει τις δικές του γνώσεις και εμπειρίες, στην συνέχεια σε ένα κλίμα ανταλλαγής και αλληλοστήριξης εμβαθύνουμε όλοι μαζί πάνω στις πρακτικές και τις μεθοδολογίες μας. Δεν υπήρχε και δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος τρόπος εργασίας αφού το κάθε πρόγραμμα που

Βελτιώνουμε τη σκηνή
Αλλάζουμε τον κόσμο

υλοποιούμε έχει τα δικά του χαρακτηριστικά. Κάθε φορά γίνεται ο απαραίτητος σχεδιασμός και εκπαίδευση ώστε να μπορούμε να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες της εκάστοτε ομάδας που δημιουργείται. Σίγουρα όμως, με τον καιρό γνωρίζουμε καλύτερα τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουμε.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟ ΓΙΑ ΕΣΕΝΑ ΣΕ ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ;

Το βασικό πιστεύω ότι είναι οι ξεκάθαροι ρόλοι και αρμοδιότητες. Βέβαια μια ομάδα δεν μπορεί να υπάρξει εάν δεν μοιράζεται ένα κοινό όραμα το οποίο επιθυμεί να υλοποιήσει.

ΘΥΜΑΜΑΙ ΠΟΥ ΕΠΙΘΥΜΟΥΣΑΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΠΩΣ ΠΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ Η ΔΡΑΣΗ ΣΑΣ, ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ Η ΟΠΟΙΑ ΝΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΒΑΘΟΣ ΧΡΟΝΟΥ ... ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΕΧΕΙ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙ ΑΥΤΟ ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ ΑΥΤΗ ;





Φέτος για πρώτη φορά “τρέχουμε” μαθήματα χορού σε σταθερή βάση. Το πρόγραμμα Liminal Sundays κατάφερε να φέρει κοντά μια πολύ δυναμική ομάδα, μάλιστα στις αρχές Μαΐου, στο Kyma Festival, θα παρουσιάσουμε την πρώτη μας παράσταση! Η παράσταση θα είναι μια χορογραφία αποτέλεσμα των συναντήσεων μας κατά τον 3ο κύκλο του προγράμματος. Στα σχέδια μας είναι να ξεκινήσουμε και μια πειραματική παραστατική ομάδα αλλά δεν μπορώ να πω με σιγουριά πότε θα είμαστε έτοιμοι.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΗ ΝΕΛΛΑΔΑΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ; ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΚΗΣΑΣ ΔΟΥΛΕΙΑ;

Τα τελευταία χρόνια, ευτυχώς, οι περισσότεροι οργανισμοί έχουν ασχοληθεί με ζητήματα προσβασιμότητας και συμπερίληψης. Το σίγουρο είναι ότι οι περισσότεροι άνθρωποι στο πε-

δίο του πολιτισμού, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, έχουν εκτεθεί στην σημασία αυτών των εννοιών. Το θετικό που κρατάω είναι ότι υπάρχουν περισσότερες προσβάσιμες πληροφορίες σε σχέση με αυτά τα ζητήματα σήμερα σε σχέση με μερικά χρόνια πίσω.

ΕΝΑΜΑΘΗΜΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙΣ ΠΑΡΕΙΜΕ ΣΑ ΑΠΟΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ LIMINAL ΚΑΙ ΠΟΥ ΣΑΝ ΘΡΩΠΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ;

Το ισχυρότερο μάθημα που αποκόμισα μέσα από την δουλειά μου στην Liminal είναι ότι πέρα από την μελέτη, τον σχεδιασμό και την σωστή προετοιμασία, το καταλληλότερο εργαλείο για να πετύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα είναι η επαφή με τους ανθρώπους με τους οποίους θα εργαστείς και θα απευθύνεις την δράση σου.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ;

Αυτή την περίοδο τρέχουν τα μαθήματα χορού και ταυτόχρονα σχεδιάσουμε σε μια νέα βάση ολόκληρη την ταυτότητα του οργανισμού. Σε σχέση με τις υπηρεσίες προσβασιμότητας (ακουστική περιγραφή για τυφλούς και μερικώς βλέποντες, διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και τιτλισμό για κωφούς και βαρήκοους) προετοιμαζόμαστε για διερμηνεία σε μια συναυλία τον Απρίλιο (Sounds Good) και το Kyma Festival τον Μάιο στο οποίο όλες οι παραστάσεις χορού θα συνοδεύονται από ακουστική περιγραφή για τυφλούς.

ΕΠΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ;

Οι επόμενοι μας στόχοι είναι η εντατικοποίηση της δραστηριότητας μας. Στόχος μας είναι να ενημερώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους για την σημασία της δραστηριότητας μας. Να συμβάλλουμε στο να πάψει η συμπερίληψη και η προσβασιμότητα να είναι κάτι που θυμόμαστε μόνο σε επετείους και παγκόσμιες ημέρες αλλά ένας βασικός πυλώνας σε κοινωνικοπολιτιστική εκδήλωση.

ΘΑ ΗΘΕΛΕΣ ΝΑ ΠΕΙΣ ΚΑΤΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΠΟΥ ΜΑΘΑΙΝΕΙ ΤΩΡΑ ΤΗ LIMINAL;

Η συμπερίληψη και η προσβασιμότητα αφορούν όλες τις πλευρές της ζωής του κάθε ανθρώπου. Αποκτώντας ενσυναίσθηση και μετατοπίζοντας την νοοτροπία μας προς την αποδοχή της διαφορετικότητας και των διαφορετικών αναγκών που προκύπτουν από αυτή, μαθαίνουμε να ζούμε και να δρούμε με άξονα μας τον σεβασμό προς στον άνθρωπο. Λαμβάνουμε έτσι, και εμείς μέρος στην πορεία για μια πιο συμπεριληπτική και δίκαιη κοινωνία. Οι τέχνες και ο πολιτισμός αποτελούν ένα σημαντικό μέσο για να ζούμε όλοι μαζί και όλοι καλύτερα.



Η σήραγγα του σκότους

ΜΑΡΙΑ ΔΟΚΙΟΥ, Β1

Ο κύκλος της ζωής αρχίζει με την σύλληψη και προχωρά στη γέννηση, την ωριμότητα, το γήρας και το θάνατο. Γνωρίζουμε ένα σημαντικό ποσοστό για το τι συμβαίνει κατά τα περισσότερα από αυτά τα στάδια. Ωστόσο, το τελευταίο βήμα, ο θάνατος, αψηφά πολλές από τις προσπάθειές μας να το μελετήσουμε και να το κατανοήσουμε.

Τα πολιτιστικά τελετουργικά που περιβάλλουν το θάνατο βεβαιώνουν τη αντιφατική έλξη μας με αυτό το τελικό στάδιο της ζωής.

Οι πολιτισμοί εξετάζουν συχνά το θάνατο ως ένα μεταβατικό βήμα που μάς στέλνει στο επόμενο στάδιο της ύπαρξης, σαν μια νέα δηλαδή πραγματικότητα και συνείδηση.

Ως εκ τούτου, είναι φυσικό να έχουμε μεγάλο ενδιαφέρον για τις εμπειρίες αυτές. Τα άτομα που αντιμετωπίζουν απειλητικές για τη ζωή καταστάσεις, αναφέρουν αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά της διαδικασίας του θανάτου τους.

Το επιστημονικό ενδιαφέρον για τις «εμπειρίες κοντά στον θάνατο» χρονολογείται μόλις πριν μερικές δεκαετίες, περιγραφές όμως υπάρχουν ήδη από τους αρχαίους Έλληνες.

Ο Ηράκλειτος, ο Δημόκριτος και ο Πλάτων έγραψαν όλοι για τους «επαναπατριζόμενους», τους ανθρώπους, όπως χαρακτηριστικά

τους αποκαλούσαν, που προφανώς πέθαναν και στη συνέχεια αναστήθηκαν. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας όμως ένας αυξανόμενος αριθμός μελετών έχει επικεντρώσει την προσοχή του στο συναρπαστικό φαινόμενο που αποκαλείται «Εμπειρίες κοντά στο θάνατο» (NDEs).

Τα NDEs (διεθνής όρος), ορίζονται από τον Moody, το 1975, ως μια μεταβαλλόμενη κατάσταση συνείδησης που συμβαίνει κατά τη διάρκεια ενός επεισοδίου απώλειας συνειδητότητας ως αποτέλεσμα μιας απειλής για τη ζωή. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι ασθενείς αναφέρουν συχνά ότι βρίσκονται σε μια σήραγγα, ακολουθούν ένα φωτεινό σημείο, συναντούν νεκρούς συγγενείς, έχουν διανοητική διαύγεια, υποπέφτουν σε μια ανασκόπηση της ζωής τους, όπως επίσης και εμπειρίες εκτός του σώματος (OBEs) τις οποίες περιγράφουν σαν ένα αίσθημα διαχωρισμού από το σώμα.

Επιστημονικές προσεγγίσεις σχετικές με τα NDEs:

Η νευροεπιστήμη προτείνει διάφορες βιολογικές θεωρίες των NDE, όπως:

Τυχαία μετακίνηση των ματιών στην φάση (REM) του ύπνου, Φαρμακολογικούς παράγοντες, αλλαγμένα επίπεδα αερίου αίματος, όπως αυξημένα επίπεδα διοξειδίου του άνθρακα, δραστηριότητα στον κροταφικό λοβό, μια περιοχή του εγκεφάλου

που πιστεύεται ότι εμπλέκεται σε θρησκευτικές και μυστικιστικές εμπειρίες, απώλεια συνείδησης μετά από τροχαίο ατύχημα, κοινώς «εγκεφαλικό θάνατο». Δεκαετίες ερευνών έχουν μέχρι στιγμής αποτύχει να επιλύσουν ιατρικά και φιλοσοφικά ερωτήματα που σχετίζονται με τον «εγκεφαλικό θάνατο»...

Η επιστήμη της ψυχολογίας θεωρεί ότι διάφορες φοβίες σχετικά με την απώλεια της ζωής ή η μη άρρηκτα συνδεδεμένη συνείδηση με έναν ζωντανό, λειτουργικό εγκέφαλο οδηγούν τους ανθρώπους στην ενόραση της σήραγγας. Στην συγκεκριμένη επιθανάτια ενόραση, αυτή της σήραγγας, ο άνθρωπος ξαναζεί το ταξίδι της γέννησης. Ο ασυνείδητος τότε φόβος για την απώλεια της νεογνικής ζωής του αποτυπώνεται και επανέρχεται σε οποιαδήποτε απειλητική για την ζωή του κατάσταση.

Οι εμπειρίες κοντά στο θάνατο (NDEs) εμφανίζονται στο 10 έως 20 τοις εκατό των ανθρώπων που πλησιάζουν τον θάνατο και είναι παρόμοιες με τις μυστικιστικές εμπειρίες που συμβαίνουν σε άλλες καταστάσεις. Οι άνθρωποι που έχουν βιώσει NDS επηρεάζονται βαθιά από μια αίσθηση πνευματικότητας, αυξημένη συμπόνια, αλtruισμό και αίσθηση του σκοπού στη ζωή, μειωμένο φόβο για θάνατο και έχουν



έλλειψη οποιασδήποτε ανταγωνιστικότητας. Δεν οδηγούνται αναγκαστικά σε αυξημένη συμμετοχή στην θρησκεία τους, αλλά μάλλον τείνουν να ενθαρρύνουν μια εσωτερική αίσθηση σύνδεσης με το θεϊκό και με κάτι μεγαλύτερο από τον αυτούς. Ο μηχανισμός με τον οποίο τα NDEs επιφέρουν αυτές τις αλλαγές είναι ασαφής. Ίσως να σχετίζεται με μια πνευματική συνιστώσα στον άνθρωπο που εμφανίζεται κάτω από ακραίες συνθήκες.

Οι διαθέσιμες επιστημονικές εξηγήσεις είναι πολύ σημαντικές στη διαδικασία κατανόησης των NDS, αλλά δυστυχώς εξακολουθούν να παραμένουν υποθέσεις, δεδομένης της έλλειψης αποδείξεων. Χρειάζεται, λοιπόν, να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες με ανοιχτό μυαλό και μια πραγματικά φιλοσοφική προσέγγιση.

Σύμφωνα με τον Van Lommel (2010), «η αληθινή επιστήμη δεν περιορίζεται σε υλιστικές υποθέσεις, αλλά είναι ανοιχτή σε νέα και αρχικά ανεξήγητα ευρήματα και χαιρετίζει την πρόκληση να βρεθούν επεξηγηματικές θεωρίες»

Πώς επηρεάζει ο καιρός την ανθρώπινη ψυχολογία;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΑΣΣΟΣ, Γ1

Έχεις αναρωτηθεί ποτέ, αγαπητέ αναγνώστη, γιατί δεν σου αρέσει ο βροχερός καιρός; Ή ακόμα γιατί προτιμάς να βγαίνεις έξω από το σπίτι, όταν ο καιρός είναι αίθριος; Αν ναι, είσαι τυχερός, καθώς στην Αρχαία Ελλάδα ο Ιπποκράτης αναρωτιόταν ακριβώς το ίδιο. Πρώτα εκείνος στην Κλασική εποχή και ύστερα οι ψυχολόγοι Schwarz και Clore μελέτησαν τις επιρροές που έχουν οι καιρικές συνθήκες στην ανθρώπινη ψυχολογία. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ανάλογα με τον καιρό που επικρατεί επηρεάζεται ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουμε την ζωή μας.

Παράλληλα, ο Dennis Driscoll, βιομετεωρολόγος στο Πανεπιστήμιο του Τέξας, αναφέρει πως οι εποχές επηρεάζουν την διάθεση και την ψυχολογία μας. Πιο συγκεκριμένα, τον χειμώνα οι άνθρωποι παρουσιάζουν πιο έντονα καταθλιπτικά συμπτώματα και πιο έντονο άγχος. Την άνοιξη στον άνθρωπο παρατηρείται ευφορία και διάθεση για δημιουργικότητα και γενικότερα "ζωή". Τέλος, το καλοκαίρι, παρατηρήθηκαν τα ίδια φαινόμενα με την άνοιξη, αλλά λόγω της αυξημένης και πιο έντονης ζέστης, που επικρατεί, οι άνθρωποι είναι πιο οξύθυμοι και μερικές φορές η εγκλη-

ματικότητα είναι αυξημένη.

Αξιοσημείωτη είναι και η έρευνα της NWF (National Wildlife Federation) -ή στα ελληνικά Εθνική Ομοσπονδία Άγριας Πανίδας- κατά την οποία οι ξαφνικές μεταβολές του καιρού, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως καταιγίδες και ισχυροί άνεμοι, και προφανώς οι τυφώνες και οι κυκλώνες - συνήθη φαινόμενα για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής - ευθύνονται για πάνω από διακόσιες εκατομμύρια περιπτώσεις αυξημένου άγχους, μετατραυματικής αγχώδους διαταραχής ή ακόμα και εθισμού.

Συνοψίζοντας, οι μεταβολές του καιρού και γενικότερα οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την ψυχολογική υγεία του ανθρώπου. Επομένως, την επόμενη φορά που θα έχει συννεφιά, μην επηρεαστείτε από την κακοκαιρία και βγείτε για έναν καφέ!



ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Πνεύμα - Δικαιώματα - Βία - Περιβάλλον



Διανύουμε μια χρονική περίοδο, κατά την οποία ο άνθρωπος, πέρα από κάθε εξέλιξη που έχει σημειώσει, είναι πνευματικά αδρανής. Χειροκροτήσαμε τα επιτεύγματά του, θαυμάσαμε την επινοητικότητά του, δεν είδαμε, όμως, την ανθρωπιά του. Η καλλιέργεια του ψυχικού κόσμου έχει παραγκωνιστεί- δυστυχώς- σε επικίνδυνο βαθμό, καθιστώντας τον άνθρωπο έρμαιο αναρίθμητων παραγόντων. Παραγόντων που δεν αφουγκράζεται ο ίδιος και που καθορίζουν σε τελική ανάλυση τη ζωή του.

«Είμαστε οι επιλογές μας» λένε και ξαναλένε οι ψυχολόγοι. Πώς, όμως, είναι δυνατόν να είμαι η επιλογή μου από τη στιγμή που δεν ελέγχω το μυαλό μου; Δεν αποσκοπώ στην απενοχοποίηση του ανθρώπου για την πορεία που ακολουθεί στη ζωή του· ωστόσο είναι σημαντικό να γίνει αντιληπτό ότι ο τρόπος που έχει διαμορφωθεί ο κόσμος εν έτει 2019 ευθύνεται ουσιαστικά για τα μυαλά που «κουβαλάμε».

Θα αρχίσω με τα ΜΜΕ που αποτελούν το πιο συνηθισμένο παράδειγμα χειραγώγησης του ανθρώπινου. Όλοι μας λίγο-πολύ έχουμε γράψει ή συζητήσει γι' αυτούς τους μεταμφιεσμένους δαίμονες που χειρίζονται τις επιθυμίες μας, σχηματοποιούν τη γνώμη μας και μας «φοράνε» ευγενικά καλοφτιαγμένες και ανθεκτικές παρωπίδες. Σε αυτό το σημείο πρέπει να καταρριφθεί η λανθασμένη αντίληψη ότι όποιος αναγνωρίζει τη μάσκα των ΜΜΕ μπορεί να της αντισταθεί κιόλας. Υπάρχει ένα τμήμα του ανθρώπινου μυαλού που ονομάζεται «υποσυνείδητο». Εκεί αποθηκεύονται αρκετές πληροφορίες χωρίς τη θέλησή μας επηρεάζοντας την αντίληψή μας για τον κόσμο και εκεί φυσικά στηρίζεται όλη η πολιτική των ΜΜΕ.

Γι' αυτό θα ήταν σωφρονέστερο οι «επαναστάτες», οι «ανέγγιχτοι από τις σειρήνες» της σύγχρονης εποχής να αρχίσουν να προσγειώνονται προτού συνθλιβούν ακαριαία...

Άλλη μία «σειρήνα» - και από τις πιο τραγικές μάλιστα - είναι το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο μεγαλώνει ο άνθρωπος. Έχουμε μάθει να κρίνουμε τον κόσμο μόνο από την οπτική γωνία που εμείς είμαστε ικανοί να αντιληφθούμε επηρεαζόμενοι από τα ερεθίσματα που μας δόθηκαν και στα οποία μας περιόρισαν. Και αν συνεχίζεις να μην με πιστεύεις εσύ, προοδευτικέ και ανοιχτόμυαλε άνθρωπε του δυτικού κόσμου, που θεωρείς ότι είσαι ένα εκ γενετής θαύμα, παρατήρησε τι συμβαίνει γύρω σου. Νομίζεις ότι οι γυναίκες στην Ανατολή φοράνε μαντίλα, επειδή το επέλεξαν συνειδητά; Νομίζεις ότι οι άντρες τις υποτάσσουν και τις ξεφτιλίζουν καθημερινά, επειδή ζύπνησαν ένα πρωί με αυτή τη συμπεριφορά; Νομίζεις ότι αυτοί που βλέπεις στις ειδήσεις και τους κατακρίνεις για τα ζωώδη ένστικτά τους και τις βομβιστικές επιθέσεις τους έχουν επιλέξει αυτόν τον τρόπο ζωής με βάση την πραγματική τους θέληση; Ας σοβαρευτούμε. Αυτά δεν είναι επιλογές. Αυτά είναι η τύχη ή η ατυχία του ανθρώπου που γεννιέται σε πολιτισμένα ή απολίτιστα μέρη αντίστοιχα και που σχεδόν αναπόφευκτα διαμορφώνουν, πλην ορισμένων εξαιρέσεων, την υπόστασή του. Έχουμε μάθει να κρίνουμε τόσο εύκολα, τόσο αβίαστα. Λησμονούμε ότι θα μπορούσαμε κάλλιστα να βρισκόμαστε στη θέση του εκάστοτε θύματος, δολοφόνου, μανιακού.

Βέβαια, αυτό δε σημαίνει ότι, επειδή ζούμε σε ένα «προνομιούχο» μέρος της υφελούς, είμαστε και πιο ελεύθεροι πνευματικά. Θεωρητικά θα έπρεπε αλλά συνωμοτούν πολλοί παράγοντες εναντίον μας. Το σχολείο, που



ΤΟ ΚΕΛΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΣΟΥΛΑ, Γ4



X. DERENNE

υμνείται ως «πυλώνας» της παιδείας και κατεχοχήν όργανο προετοιμασίας του ανθρώπου για την ένταξή του στη πολιτική κοινωνία, στην ουσία έχει αποκλίνει επικίνδυνα από το έργο του. Αυτή η κατάσταση – η οποία κρύβει και κάποια πολιτική σκοπιμότητα – το μόνο που καταφέρει είναι να συσσωρεύει στο κεφάλι των μαθητών τεχνοκρατικές γνώσεις δημιουργώντας στρατιές επιστημόνων και τεχνικών, αλλά όχι ελεύθερων ανθρώπων. Περιοριζόμαστε στα μικρά και ανούσια πράγματα, στην αποστήθιση, στον αγώνα δρόμου για την ολοκλήρωση της ύλης, στην αναπαραγωγή συγκεκριμένων απόψεων – σπανίως δικών μας... Για ποια ελευθερία, λοιπόν, μιλάμε μέσα στην έλλειψη κινήτρων για ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και των πνευματικών μηχανισμών, που είναι απαραίτητοι για την εξασφάλιση μιας αξιοπρεπούς ζωής; Ψέγουμε τον ρατσιστή, τον παιδεραστή, τον κάθε λογής αλλόφρονα, αλλά ποτέ δεν σκεφτήκαμε ότι τα μηνύματα που λαμβάνει από αυτή την κοινωνία και την απαιδευσία, που τη διακατέχει, τον ωθούν εύκολα σε αυτές τις συμπεριφορές που δεν αποτελούν πάντα την πραγματική επιλογή του.

Μαζί με αυτά, έστω κι αν κάποιος έχει ξεφύγει από αυτόν τον καταστροφικό κλοιό, είναι εξίσου δύσκολο να επιδοθεί στο έργο της πνευματικής του καλλιέργειας. Υφίστανται ελάχιστοι πλέον άνθρωποι που έχουν καταφέρει να διατηρήσουν την πνευματική τους ισορροπία μέσα στις συνθήκες στις οποίες επιβιώνουμε. Αναφέρομαι, φυσικά, στην οικονομική ύφεση και σε όλα τα παρεπόμενα που φέρει. Οι άνθρωποι εξαντλούνται πλέον από τα πιεστικά εργασιακά ωράρια, εξουθενώνουν κάθε ψυχική δύναμη που τους είχε απομείνει και αναλώνονται διαρκώς σε μια διαδικασία που πασχίζουν να βγάλουν εις πέρας. Η επανάληψη αυτής της ίδιας καθημερινότη-

τας δεν αφήνει κανένα περιθώριο για ψυχική ηρεμία και ενδοσκόπηση, με αποτέλεσμα το πνεύμα του ανθρώπου να είναι δέσμιο των καταστάσεων· να μη μπορεί να δραπετεύσει από τα άγχη και τη μανία και να εκδηλωθεί σε όλο του το μεγαλείο. Αυτή η ανισορροπία και καταπίεση είναι απολύτως φυσιολογικό να οδηγεί σε αντικοινωνικές συμπεριφορές ή ακόμα και στο σημείο του αυτοτραυματισμού – που με τόση έκπληξη το ακούμε στις ειδήσεις χωρίς να αντιλαμβανόμαστε το ουσιαστικό υπόβαθρό του.

Υπάρχουν αναρίθμητα ακόμη παραδείγματα που αποτελούν απτά αποδεικτικά στοιχεία για την πνευματική ανελευθερία του σύγχρονου ανθρώπου. Δεν είναι, όμως, αυτό το ζητούμενο. Το ζητούμενο είναι ότι το πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπιστεί εκ θεμελίων. Το ανθρώπινο πνεύμα δεν είναι τίποτα παραπάνω από έναν πηλό, από ένα εύπλαστο υλικό που διαμορφώνεται, και κάτω από τις διάφορες επιδράσεις μπορεί να αλλάξει ή να παγιωθεί. Έτσι προέκυψαν όλοι οι εγκληματίες, οι ψυχικά άρρωστοι, οι ασυνείδητοι καταναλωτές, οι ανήθικοι επιχειρηματίες. Έτσι προκύπτουν και οι σώφρονες, οι φιλόσοφοι, οι ανθρωπιστές. Είναι πραγματικά κρίμα που η παιδεία έχει καταντήσει μία ακόμη τετριμμένη λέξη, γιατί εκείνη αποτελεί ουσιαστικά το κλειδί για την αφύπνιση του ατόμου και για την απόκτηση της αυτοκυριαρχίας του που καθορίζει εν τέλει ολόκληρη τη ζωή του. Κανείς δεν εγγυάται ότι με την καλλιέργεια της παιδείας θα είμαστε πλήρως «ανέγγιχτοι» από όλους αυτούς τους υποχθόνιους εξωτερικούς παράγοντες που μας υποδουλώνουν. Όμως, θα έχουμε τουλάχιστον συνείδηση της δικής μας ευθύνης απέναντι στον εαυτό μας, απέναντι στις επιλογές μας, απέναντι στην ποιότητα της ζωής μας.

«Ίου και μεχ και μπλιάχ, θα χυθεί αίμα»

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΤΣΕΝΕ, Α4

Εμμηνόρροια, έμμηνος ρήση, αδιαθεσία κ.ο.κ. είναι μερικές από τις πιο εκλεπτυσμένες, πιο προσεγμένες και, αδιαμφισβήτητα, πιο πρέπουσες λέξεις που επικαλείται κανείς κατά τη μανιώδη προσπάθειά του να αποφύγει τη λέξη «περίοδος». Γιατί η τρομερή αυτή και συγχρόνως αντιαισθητική λέξη όσο να 'ναι ακούγεται λίγο...ιου και μεχ και μπλιαχ.

Στην αρχαία Ρώμη θεωρούσαν πως το αίμα της περιόδου ευθύνεται που τα φυτά ξεραίνονται και κάνει τάχα τα σκυλιά να τρελαίνονται, ενώ ακόμα και στην Ελλάδα του 20ου αιώνα κυριαρχεί η άποψη ότι η γυναίκα πρέπει να στερείται το δικαίωμα ψήφου, καθώς – όπως αναφέρει εφημερίδα του 1928 – οι γυναίκες κατά την περίοδο βρίσκονται σε

κατάσταση «πνευματικής και συναισθηματικής ανισορροπίας». Εν ολίγοις, δεν είναι σε θέση να ψηφίσουν. Στο σύγχρονο κόσμο, όμως, κάνουμε λόγο για κατάρριψη στερεοτύπων και προκαταλήψεων, δηλώνουμε απαλλαγμένοι/απαλλαγμένες από κάθε λογής δεισδαιμονίες και είμαστε πεπεισμένοι/πεπεισμένες πως επιδιώκουμε έμπρακτα την ισότητα όλων των ανθρώπων.

Κάτι τέτοιο, βέβαια, ίσως να μην αντικατοπτρίστηκε στην περίπτωση της 21χρονης από το Νεπάλ που βρήκε θάνατο λόγω αναθυμιάσεων, όταν άναψε φωτιά για να ζεσταθεί «για την έμμηνο ρήση» στην καλύβα, όπου όφειλε να μείνει αποκομμένη από τον υπόλοιπο κόσμο όσο είναι «μιαρή». Αντίστοιχη είναι η πε-

ρίσταση της Chenzira από την Κένυα, η οποία χρησιμοποιεί πανιά, φύλλα, εφημερίδες και λάσπη, ώστε να δημιουργήσει κάποιου είδους προστασία προκαλώντας συγχρόνως περαιτέρω προβλήματα υγείας, μιας και μέχρι και το φθηνότερο πακέτο σερβιέτες παραμένει ακριβό για το μέσο κορίτσι.

Ας αναφερθούμε, όμως, και σε κάτι πιο κοντινό και άμεσο. Ας αναφερθούμε στη Μαρία, την Ελένη, τη Σοφία, που αμέσως μόλις βγάλουν τη σερβιέτα από την τσάντα τους σπεύδουν να την κουκουλιάσουν κάτω από τη ζακέτα κι ύστερα μέσα από την μπλούζα, ώσπου να φτάσουν στο μπάνιο – και κάθε φορά που θέλουν να πάνε στο μπάνιο φτου ξανά κι απ' την αρχή – για να μην τις πάρει και κανένα αδιάκριτο μάτι και...και; Ας αναφερθούμε στην Άννα, τη Δανάη και τη Ζωή οι οποίες είναι Χριστιανές, μα, όταν έχουν περίοδο δε μπορούν να κοινωνήσουν, οι οποίες, όταν έχουν κράμπες και ζαλάδες δε μπορούν να πάρουν άδεια από τη δουλειά τους, οι οποίες όταν πάνε στο μπάνιο της καφετέριας δε μπορούν να προμηθευτούν τα απαραίτητα και στις διαφημίσεις αντικρίζουν ένα μπλε υγρό να γλιστρά-





.....
“Στην πραγματικότητα, η γυναίκα εξακολουθεί να παρουσιάζεται είτε ως σεξουαλικό υποχείριο, ημίγυμνη δίπλα από ακριβά αμάξια και νυχτερινά κέντρα διασκέδασης, είτε ως σωστή νοικοκυρά σε διαφημίσεις προϊόντων που αφορούν το νοικοκυριό.”

ει σα χάδι στη σερβιέτα και παράλληλα μια ανέμελη γυναίκα να χορεύει φορώντας στενά λευκά παντελόνια, ενώ εκείνες φοράνε φαρδιά σκουρόχρωμα, ώστε να μη διαγραφεί και κανένας λεκές.

Το παρόν, βέβαια, οφείλουν να δώσουν και τα εσκεμμένα κι επανειλημμένα «πειραχτικά» σχόλια κυρίως από πλευράς των ανδρών: «Θα πρέπει να νιώθεις ωραία όταν βάζεις ταμπόν», «Πιστεύεις ότι ένα ταμπόν με δόνηση θα ήταν καλή ιδέα;» και, φυσικά, το κλασικό «Α, πάλι περίοδο έχεις;». Συγχρόνως, εκφέρονται αθώα απορίες του τύπου «Δηλαδή εσείς δε μπορείτε να κρατήσετε το αίμα όπως εμείς δε μπορούμε να κρατηθούμε όταν θέλουμε να ουρήσουμε;» ή «Αυτό δεν είναι λίγο μεγάλο; Νόμιζα πως το μέγεθος του ταμπόν σχετίζεται με αυτό του κόλπου». Όλα τα παραπάνω αποτελούν

ένα κράμα αδιανόητων συλλογισμών για έναν ειδικό, στα μάτια, όμως, και στα αυτιά ενός εφήβου είναι ένα απέραντος τόμος αναπάντητων ερωτημάτων.

Σε αυτό το σημείο οφείλει να παρέμβει τόσο το σχολείο παρέχοντας πολυδιάστατη παιδεία και εκπαίδευση και μεριμνώντας για την σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των μαθητών/μαθητριών, όσο και η ίδια η κοινωνία, από τη μητέρα που δίνει το πρώτο της «χαστούκι» στην κόρη της, όταν της έρχεται για πρώτη φορά περίοδος, δήθεν για να «στρώσει» ο κύκλος της, μέχρι τα ΜΜΕ που συχνά ασκούν λογοκρισία και τάχα προβάλλουν το σύγχρονο πρότυπο γυναίκας ως μια ανεξάρτητη και δυναμική προσωπικότητα. Στην πραγματικότητα, η γυναίκα εξακολουθεί να παρουσιάζεται είτε ως σεξουαλικό υποχείριο, ημίγυ-

μνη δίπλα από ακριβά αμάξια και νυχτερινά κέντρα διασκέδασης, είτε ως σωστή νοικοκυρά σε διαφημίσεις προϊόντων που αφορούν το νοικοκυριό.

Με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, το αίσθημα της ντροπής εισχωρεί από νωρίς στη ζωή ενός κοριτσιού και με το πέρασμα του χρόνου τροφοδοτείται όλο και περισσότερο. Ας απενοχοποιήσουμε, λοιπόν, την περίοδο κι ας ξεκολλήσουμε από την κομπλεξική ιδέα του μάρκετινγκ, την αυταπάτη των ΜΜΕ και τα κατασκευάσματα της πατριαρχικής κοινωνίας. Η περίοδος δεν είναι ντροπή, αντιθέτως, είναι μία φυσική και απολύτως απαραίτητη διαδικασία. Πάρτε το χαμπάρι: θα χυθεί αίμα.

«Σε ποιον κόσμο ζούμε, λοιπόν;»

ΠΑΝΟΣ ΠΑΣΛΗΣ, Γ4



.....
" Τα δικατορικά,
απολυταρχικά,
καθεστώτα
πληθαίνουν
και ο σεβασμός
στα ανθρώπινα
δικαιώματα
μοιάζει έννοια
ευτελισμένη "

Στο μήνυμά του στο Facebook ο Χαντάν αναφέρει ότι η σύζυγός του καταδικάστηκε σε 38 χρόνια κάθειρξη και 148 μαστιγώσεις. Η παραπάνω είδηση αφορά στην καταδίκη της Νασρίν Σοτουντέχ, Ιρανής δικηγόρου και υπέρμαχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αποτελεί ακόμη ένα παράδειγμα απροκάλυπτης αυθαιρεσίας από ένα καθεστώς που έχει επιδείξει ανάλογες πρακτικές πολλάκις στο παρελθόν. Φυσικά, δεν πρόκειται για μεμονωμένο περιστατικό, αλλά συνέχεια μιας υπάρχουσας κατάστασης που μοιάζει να οξύνεται. Δεν είναι, λοιπόν, η εξαίρεση ή μια μαύρη κουκίδα στον ρου της καθημερινότητας· τείνει να αποτελέσει τον κανόνα της.

Τα περιστατικά αυτά μοιάζουν πολλά, για να «σφυρίξει» κανείς αδιάφορα και να τα προσπεράσει, όπως φαίνεται να πράττει η παγκόσμια κοινότητα. Σε παγκόσμια κλίμακα γινόμαστε μάρτυρες μιας πρωτοφανούς έξαρσης αυθαιρεσιών από πληθώρα κυβερνήσεων. Το πρόβλημα διογκώνεται, αν αφήσει κανείς την «βόλεψη» της αναπτυγμένης δυτικής κοινωνίας και κοιτάξει προς τις υποανάπτυκτες χώρες. Θα εντοπίσει μετά ευκολίας πως τα πράγματα δεν είναι εξίσου «ρόδινα» στις υπόλοιπες πλευρές του πλανήτη.

Τα δικτατορικά, απολυταρχικά καθεστώτα πληθαίνουν και ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα μοιάζει έννοια ευτελισμένη. Και, δυστυχώς, δεν πρόκειται για την γραφική έννοια που ίσως έχει αποκτήσει ο όρος στα μέρη μας. Οι άνθρωποι στερούνται τα βασικά τους δικαιώματα, υπόκεινται

σε ξυλοδαρμούς, βασανισμούς, χωρίς να έχουν τον τρόπο να αντιδράσουν ή να διαφύγουν, με τον φόβο και την βία να αποτελούν κομμάτι της ζωής τους. Χωρίς να υπάρχει δικαιοσύνη, με το κυβερνόν καθεστώς να υιοθετεί την πιο συγκεντρωτική έκφανση της εξουσίας από αρχαιοτάτων χρόνων, ποια θα μπορούσε να είναι η λύση; Το χειρότερο, φυσικά, είναι πως ελάχιστα περιστατικά βλέπουν το φως της δημοσιότητας. Τα υπόλοιπα – η πλειονότητα δηλαδή – παραμένουν στο σκοτάδι εντείνοντας τη φρίκη των ανθρώπων που τα βιώνουν.

Μοιάζουν πολύ μακρινά τα παραπάνω, ε; Γεγονότα ενός άλλου κόσμου, ίσως κάποιας ταινίας, πάντως πολύ απόκοσμα για την «ζεστασιά» που προσφέρει ο δυτικός τρόπος ζωής. Ας φέρω, λοιπόν, τα πράγματα λίγο πιο κοντά μας, σε κάτι που ίσως μας αγγίζει περισσότερο. «Κάτοικοι των Βατερών ενημέρωσαν το Λιμεναρχείο της Μυτιλήνης ότι η θάλασσα ξέβρασε ένα ακέφαλο σώμα μικρού παιδιού». Η προ ολίγων ημερών είδηση συγκλόνησε και πάλι την κοινή γνώμη, ξύπνησε μνήμες του παρελθόντος και έδωσε λίγο χώρο σε αυτό το τόσο σοβαρό ζήτημα στην σύντομη επικαιρότητα. Δεν αργεί όμως η στιγμή που το ζήτημα θα ξεχαστεί, μέχρι το επόμενο περιστατικό που θα ταραξεί τα νερά· όλα τους κομμάτια ενός ατέρμονα βρόγχου στον οποίο μοιάζουμε όλοι μας κολλημένοι. Μέσα στην τελευταία εικοσαετία, υπολογίζεται πως έχουν χάσει τη ζωή τους περί τους είκοσι χιλιάδες ανθρώπους στην Μεσόγειο, μεγάλο μέρος των οποίων είναι παιδιά.

Δυστυχώς, δεν φαίνεται να υπάρχει φως στο τούνελ. Τα παραπάνω γεγονό-



τα δημιουργούν εύλογα το ερώτημα: Τι πράττει η παγκόσμια κοινότητα, η εκσυγχρονισμένη δυτική κοινωνία; Η απάντηση πιθανώς να απογοητεύσει. Παρακολουθεί με αδράνεια, δίχως να παίρνει δραστικά μέτρα για τον περιορισμό αυτού του χάους. Αντί να προσπαθήσει να περιορίσει τις αυθαιρεσίες των μη δημοκρατικά εκλεγμένων κυβερνήσεων, επιδεικνύει παντελή αδιαφορία για την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των πολιτών, με πρόσχημα την αδυναμία παρέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις άλλων κρατών, αλλά προφανή αιτία την διαφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων. Ας μην λησμονούμε πως οι μεγάλες δυνάμεις της εποχής μας, όταν κατά το παρελθόν είχαν πληγεί τα συμφέροντά τους, δεν είχαν επιδείξει ανάλογη διακριτικότητα στις παρεμβάσεις τους. Είναι ακόμα γεγονός πως διεθνείς οργανισμοί, όπως ο Ο.Η.Ε., έχουν την ισχύ να επηρεάζουν τις εξελίξεις στην παγκόσμια «σκακιέρα» και διατείνονται πως προσπαθούν να διασφαλίσουν τα ανθρωπι-

να δικαιώματα, όμως περιορίζονται σε ανακοινώσεις με τις οποίες «καταδικάζουν απερίφραστα τέτοιες ενέργειες». Με ανακοινώσεις, δυστυχώς, δεν σώζονται ανθρωπίνες ζωές!

Περνώντας και στον Ευρωπαϊκό χώρο, ανάλογη στάση διατηρούν και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σοβαρότατο ζήτημα του μεταναστευτικού-προσφυγικού, επιτρέποντας σε πολλές χώρες να κλείνουν τα σύνορα τους χωρίς κανένα κόστος. Η μέθοδος αυτή, που περισσότερο μοιάζει με στρουθοκαμηλισμό, πλήττει πρωταρχικά τους δύσμοιρους ανθρώπους που χάνουν την ζωή τους στην προσπάθειά τους για αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής, αλλά και σε δεύτερη ανάλυση τις όλο και λιγότερες χώρες υποδοχής που αδυνατούν να σηκώσουν μόνες τους το «βάρος». Δεν αποτελεί φυσικά δημοκρατική επιλογή η επιβολή μιας συγκεκριμένης πολιτικής σε ένα κράτος, όμως η «παρακίνηση» θα μπορούσε

να χαρακτηριστεί επεικώς ελλιπής, καθώς η προσπάθεια για εύρεση μιας κοινής, βιώσιμης και ανθρωπιστικής λύσης δεν μοιάζει να αποτελεί προτεραιότητα των ηγετών μας.

Μέσα σε όλα αυτά, έχουν κάποιοι το θράσος ή την αφέλεια – δεν ξέρω ποιο εκ των δύο είναι περισσότερο επικίνδυνο – να μιλάνε για άνθιση του ανθρωπίνου πολιτισμού, πρόοδο, εξέλιξη και ευημερία. Να με συγχωρείτε, όμως φαίνεται πως αναφέρονται σε έναν κόσμο με συγκεκριμένα όρια, γιατί αλλού (πέρα από εκεί που η μύτη μας μάς επιτρέπει να δούμε) επικρατούν ακόμα καταστάσεις που διαβάζουμε και αποκαλούμε «Μεσαίωνα». Φαίνεται πως η πρόοδος, μάλλον, κάνει διακρίσεις· πως αποτελεί προνόμιο για λίγους και εκλεκτούς. Για ποια εξέλιξη μου μιλάτε, λοιπόν; Για ποια Ευρώπη; Για ποιον κόσμο; Για ποιον πολιτισμό; Για ποια δ η μ ο κ ρ α τ ί α ;

Μήπως έχει παραγίνει

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Η βία, όπως έχουμε πολλές φορές δηλώσει, δεν είναι αποδεκτή. Τι συμβαίνει όμως με τη βία στον αθλητισμό; Ο έντονος φανατισμός έχει ως αποτέλεσμα δεκάδες επεισόδια καθημερινά ανά τον κόσμο. Στην Αγγλία, την περίοδο 1989 - 1990, δύο αγώνες - τραγωδίες με συνολικά 135 νεκρούς και σχεδόν 1.400 τραυματίες, θύματα φανατισμένων οπαδών, οδήγησαν την πρώην πρωθυπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου, Μάργκαρετ Θάτσερ, στον αποκλεισμό όλων των Αγγλικών ομάδων από πρωταθλήματα του εξωτερικού για 5 χρόνια. Η πράξη της αυτή έφερε αποτέλεσμα, αφού περιορίστηκε σημαντικά ο αριθμός και το μέγεθος τέτοιου τύπου περιστατικών. Στην Ελλάδα, ωστόσο, τον τελευταίο καιρό η κατάσταση έχει ξεφύγει. Οπαδοί μεγάλων και μικρών ομάδων από κάθε κατηγορία συγκρούονται με οπαδούς άλλων ομάδων, οι οποίοι με τη σειρά τους απαντούν με νέες επιθέσεις. Έτσι, δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος βίας, που φυσικά δεν περιορίζεται στα όρια της λεκτικής. Οι πράξεις τους δεν φανερώνουν πραγματική υποστήριξη της ομάδας, αλλά αυτή χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για την εκτόνωση των ατόμων.

Στις 2 Μαρτίου, κατά τη διάρκεια του αγώνα πόλο γυναικών Α1 μεταξύ Ολυμπιακού και Άνω Γλυφάδας στο Παπα-

στράτειο κολυμβητήριο, τριάντα άτομα εισέβαλαν στον χώρο με αποτέλεσμα την επικράτηση πανικού. Συγκεκριμένα, πρόκειται για οπαδούς του Παναθηναϊκού οι οποίοι λίγο πριν την ολοκλήρωση του τρίτου οκταλέπτου φορώντας κράνη και σκουρόχρωμα ρούχα και φέροντας λοστούς και μαχαίρια μπήκαν στο γήπεδο. Οι ίδιοι προκάλεσαν φθορές, αφού έσπαγαν ό,τι βρισκόταν μπροστά τους και επιτέθηκαν σε φιλάθλους του Ολυμπιακού που ήταν οι μόνοι στο γήπεδο. Έξι άτομα τραυματίστηκαν, εκ των οποίων δύο με ειδικές ανάγκες, γεγονός που δεν φάνηκε να αποτρέπει τους δράστες. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες, οι τραυματισμοί προκλήθηκαν από άγριο ξυλοδαρμό, μαχαιριές και μάλιστα ένας οπαδός έσβησε πυρσό στο κεφάλι ενός άντρα τον οποίο και μαχαίρωσε. Οι αθλήτριες τρομοκρατημένες βουτούσαν στην πισίνα για να σωθούν. Ένα μαχαίρι έπεσε στο πόδι νεαρής αθλήτριας από την Γλυφάδα. Το σκηνικό διήρκεσε μόνο λίγα λεπτά, στη διάρκεια των οποίων το κολυμβητήριο γέμισε αίμα.

Στις 6 Μαρτίου ήρθε στη δημοσιότητα βίντεο με τον άγριο ξυλοδαρμό και το μαχαίρωμα μίας 22χρονης οπαδού του Παναθηναϊκού από υποστηρικτές της κατεξοχήν αντίπαλης ομάδας. Το περιστατικό συνέβη τον περασμένο Φεβρουάριο, όταν «χούλιγκανς» του Ολυμπιακού

Ει η βία στα γήπεδα;

ΦΑΛΚΟΥ, Α4

επιτέθηκαν στον σύνδεσμο του Παναθηναϊκού στην περιοχή του Περιστερίου. Στόχος τους ήταν η νεαρή κοπέλα την οποία γνώριζαν από τη συμμετοχή της στα κοινά της ομάδας της. Την περίμεναν, την έπιασαν, την χτύπησαν με μανία για αρκετή ώρα βρίζοντας την, την άφησαν πεσμένη στο χώμα και έφυγαν. Ακόμα, θύματα τους φαίνεται πως ήταν και δύο περαστικοί που δεν είχαν καμία σχέση με τις δύο ομάδες. Σύμφωνα με πληροφορίες, η επίθεση δεν ήταν οργανωμένη από τα ανώτερα μέλη του συνδέσμου, ωστόσο σε μία ανάρτηση της θύρας 7 στο Facebook οι διαχειριστές της σελίδας ομολογούν απόπειρα βιασμού.

Παρόμοια περιστατικά σημειώνονται και ανάμεσα σε υποστηρικτές πολύ μικρότερων ομάδων. Παράλληλα με το συμβάν στο Παπαστράτειο, συνέβη οργανωμένη συμπλοκή θερμόαιμων του Ιωνικού και της Προοδευτικής στην οδό Πέτρου Ράλλη, στη Νίκαια. Οι οπαδοί συγκρούστηκαν πετώντας πέτρες και ξύλα. Έκαψαν επίσης ένα αυτοκίνητο, ενώ δύο άλλα υπέστησαν μεγάλες ζημιές. Τα άτομα πιθανώς πήγαιναν στο κλειστό γήπεδο του μπάσκετ όπου έπαιζε ο Ιωνικός Νί-

καιας με τον Ερμή Αγιάς. Δυστυχώς, παρατηρούμε πως οι έννοιες του «ευ αγωνίζεσθαι» και της ευγενούς άμιλλας δεν υφίστανται πλέον στα ελληνικά γήπεδα. Το ποδόσφαιρο, ιδίως, τείνει να είναι κερδοσκοπικό και να σπέρνει τη διχόνοια στους φιλάθλους, που έχουν μετατραπεί σε «χούλιγκανς». Αποτέλεσμα είναι η πρόκληση «βεντετών» και καταστροφών σε γήπεδα, μέσα μαζικής μεταφοράς, ιδιωτικές περιουσίες και, φυσικά, πολλά θύματα βίας.

Η ερώτηση είναι η εξής: «Αξίζει για μία ομάδα, για ένα παιχνίδι να υπάρχει τόσο πολύ μίσος;». Την απάντηση δίνει το τραγούδι του Anser «Οπαδός» και το παρακάτω κομμάτι ενός τραγουδιού των Λόγος Τιμής: «Εγώ προσπαθώ να ενώσω ψυχές, να κάνω ανθρώπους να έχουν ένα κοινό και να μην χωρίζονται σε ομάδες. Μπάλα. Ποια μπάλα, ποια χρώματα και ποια κόμματα ρε; Όλοι στο ίδιο καζάνι βράζουμε». Το μόνο σίγουρο είναι πως, αν η κατάσταση αυτή συνεχιστεί, δεν αργεί ο καιρός που θα θρηνήσουμε το πρώτο νεκρό θύμα. Μήπως τελικά πρέπει και εμείς να λάβουμε τα μέτρα της Μάργκαρετ Θάτσερ;

Ένα πράσινο, καινούριο μέλλον

ΠΑΝΟΣ ΤΣΙΑΡΕΑΣ, Γ5

Πλησιάζει, αργά και σταθερά, η ώρα που οι χώρες του πλανήτη θα καταλάβουν την ουσιαστική σημασία της κλιματικής αλλαγής. Ασφαλώς, έχουν γίνει ήδη καταπληκτικά βήματα σε επίπεδο πολιτικής - το Πρωτόκολλο του Κιότο, η Συμφωνία του Παρισίου. Κι όμως, η συμφωνημένη αντιμετώπιση δεν επαρκεί, ενώ οι προτεινόμενες πολιτικές παρ' ότι ακούγονται φιλόδοξες, ίσως αδυνατούν να γίνουν πραγματικότητα.

Τι πήγε στραβά με την Συμφωνία του Παρισίου; Κατ' αρχήν, όλα φαντάζουν εξαιρετικά. Η Συμφωνία αποτέλεσε μια σημαντική τομή στον επαναπροσδιορισμό της χάραξης της πολιτικής, ώστε να συμβαδίζει με τις ανάγκες του πλανήτη, ιδιαίτερα τις άμεσες επιταγές που φέρει η κλιματική αλλαγή. Το πρόβλημα, όμως, εμφανίζεται στις λεπτομέρειες.

Η Συμφωνία του Παρισίου προβλέπει τα επονομαζόμενα Sustainable Development Goals (SDGs). Είναι στόχοι σχετικά με 17 παγκόσμια προβλήματα, πολλά εκ των οποίων συνδέονται με το κλίμα και το περιβάλλον, καθώς η ίδια η βιώσιμη ανάπτυξη (sustainable development) απαιτεί την περιβαλλοντική συνείδηση.

Ωστόσο, η επίτευξη των στόχων αυτών βρίσκεται στην δικαιοδοσία της κάθε κυβέρνησης, γεγονός που σημαίνει την ριζική διαφορά μεταξύ των διαφόρων κρατών στην πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί.

Λόγω αυτού, ο βασικός στόχος των SDGs -ο περιορισμός της ανόδου της θερμοκρασίας στους 2 βαθμούς Κελσίου- αδυνατεί να επιτευχθεί, καθώς οι χώρες που βρίσκονται σε σωστή πορεία είναι ελάχιστες - με καμία συνέπεια για τις υπόλοιπες, όπως η Ελλάδα. Παρ' όλα αυτά, δόθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές για τις δράσεις του μέλλοντος, με ειλικρινή βιώσιμη πολιτική παρά ευκαιριακές αποφάσεις που περιορίζουν τα επιμέρους ζητήματα. Έτσι, οι νέες προτάσεις που έρχονται στο προσκήνιο αντιλαμβάνονται την ανάγκη ολιστικής διαχείρισης του ζητήματος της κλιματικής αλλαγής, από την παραγωγή έως την καθημερινότητα. Η ρηξικέλευθη τομή στην αλλαγή της οικονομικής ανάπτυξης ακούει στο όνομα "Green New Deal". Δεν είναι μία νέα πρόταση, υπάρχει στην πολιτική ατζέντα ορισμένων παρατάξε-

ων από την προηγούμενη δεκαετία. Ωστόσο, η φήμη της εκτινάχθηκε από την Alexandra Ocasio - Cortez, βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος των Η.Π.Α. Η πρότασή της, όπως και η Συμφωνία του Παρισίου, δεν είναι μία κλιματική πολιτική. Είναι μια στρατηγική που περιλαμβάνει προτάσεις για την βιώσιμη ανάπτυξη σε όλους τους κοινωνικούς τομείς που εκείνη εμπλέκεται.

Συνοπτικά, περιλαμβάνει:

- Τον εκμηδενισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050
- Την δημιουργία υψηλόμισθων θέσεων εργασίας
- Την διασφάλιση της υψηλής ποιότητας στην Δημόσια Υγεία
- Την δημόσια χρηματοδότηση ερευνών για τις εναλλακτικές μορφές ενέργειας.

Όπως αντιλαμβάνεται κανείς, οι προτάσεις δείχνουν την κατεύθυνση της χάραξης πολιτικής παρά συνιστούν καθ' αυτές μέτρα άμεσα πραγματοποιήσιμα.





Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίον το Green New Deal αντιμετωπίζει κριτική, η οποία παρ' ότι πηγάζει συχνά από μικροπολιτικούς, έως ανήθικους, σκοπούς (για παράδειγμα από το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα), στοχεύει στο ακριβές πρόβλημα που παρουσιάζεται: την απουσία απτών, εφαρμόσιμων μέτρων. Προς την ίδια κατεύθυνση, με ελαφρά διαφορετικές, όμως συγκεκριμένες, πολιτικές ήταν η πρόταση του Εμμανουέλ Μακρόν στο πρόσφατο or-ed που εξέδωσε σε Ευρωπαϊκές εφημερίδες.

Ορισμένες προτάσεις ήταν:

- Η μείωση των λιπασμάτων (κυρίως της γλυφοσάτης) έως το 2025
- Η δημιουργία Ευρωπαϊκής Τράπεζας Κλίματος με σκοπό την χρηματοδότηση της «οικολογικής μετάβασης»
- Η δημιουργία υπηρεσίας αρμόδια για τον έλεγχο της ασφάλειας των τροφίμων

Είναι εμφανές, βεβαίως, πως το πλάνο του Προέδρου της Γαλλίας δεν περιέχει

την αναγκαία γενικευμένη εφαρμογή μίας βιώσιμης πολιτικής, η οποία δεν περιορίζεται στα μέτρα κατά της κλιματικής αλλαγής, παρ' ότι αναφέρεται στην αύξηση των θέσεων εργασίας και την καινοτομία.

Η κριτική -και κάθε κριτική- απέναντι στις προτάσεις που αναφέρθηκαν προηγουμένως, δεν νοείται να θεωρηθεί ως αντίδραση στην δράση κατά της κλιματικής αλλαγής. Οι προτάσεις αυτές, όπως και οι υπόλοιπες σχετικές σκέψεις που υπάρχουν, εάν είναι οι κατάλληλες οφείλουν να γίνουν πράξη, με κοινά προγράμματα τα οποία δεν περιορίζονται σε ιδεολογίες και παρατάξεις. Η αληθινή δράση απαιτεί την συνεργασία, όχι την θεωρία. Για να μιλήσω με τα λόγια της Greta Thunberg, της 16χρονης μαθήτριας που αντιμετώπισε επί ίσοις όροις τους πολιτικούς στο Davos και ηγείται της Κλιματικής Απεργίας:

«Πρέπει να εξοργιστούμε (σ.σ. για την κλιματική αλλαγή) και να μετατρέψουμε την οργή σε δράση».



“ Πρέπει να εξοργιστούμε και να μετατρέψουμε την οργή σε δράση!”

Αφιέρωμα στην Ποίησης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ: Αθήνα, Μέρες του 2019 μ.Χ
(βασισμένα στο «Θεσσαλονίκη, μέρες του
1969 μ.Χ» του Μανόλη Αναγνωστάκη)

Ποίημα 10

Λεωφορείο των οκτώ, Εξάρχεια – Γαλάτσι
Οι θύρες εγκλωβίζουν τη πα-
γωνιά της Αθήνας
Φώτα της Πατησίων θαμπώνουν στο τζάμι
Και η βαβούρα του δρόμου σιωπαίνει.
Παρακολουθώ με προσοχή τις φι-
γούρες στα αυτοκίνητα,
Τσίτα, σιωπή ανήσυχη
Αθημονία, χωρίς λόγο.
Στοπ – η ένταση μεταφέρεται μέσα
Αδειάζει ο χώρος, γεμίζει, οι ρό-
δες ξαναγυρνούν
Η ματιά ταξιδεύει στο τσιμέντο,
Μαγαζιά, με κόσμο, χωρίς κό-
σμο και πιο πάνω
Μουντά, γκρίζα μπαλκόνια – θα
έχουν ζωή στο εσωτερικό τους.
Στο κόκκινο φανάρι η θέα ενός άστεγου.
Την έχω πια οικειοποιηθεί
Τραγικό, σκέφτομαι, αλλά
κατά βάθος αδιαφορώ
Αναισθησία; Ίσως.
Το πράσινο φώς λέει «φύγατε» και
η ζωή στην Αθήνα προχωρά.

Ποίημα 20

Τα φώτα της πόλης δίνουν φωνή
στην ηρεμία της νύχτας
Σαν να συνομιλούν με το αεράκι που χτυ-
πά μειλίχια τα κλειστά παραθυρόφυλλα
Ψιθυρίζουν και τα δύο,
Λόγια που ντρέπονται να ειπωθούν αλλιώς.

Γιατί έξω από τις πόρτες λίγα λέγονται
Από τον φόβο
Πως οι λέξεις έχουν χά-
σει την λαμπρότητα τους
Και δεν έχουν λόγο πλέον να εκφραστούν.

Στην οδό Σολωμού
Τα φώτα είναι σβησμένα
Γιατί οι νέοι που συχνάζουν εκεί
Έχουνε πλέον φύγει
Και δεν υπάρχει κάποιος να τ' ανάψει.

Για πού; Ρωτάνε τα φανάρια
Ευρώπη, Ασία, Αμερική
Σε άλλες γωνιές του κόσμου
Σε μέρη που οι λέξεις ξέρουν
να βρούν το νόημα τους.

Στην οδό Σολωμού
Τα φώτα είναι σβησμένα

Παγκόσμια Ημέρα 21η Μαρτίου

ΘΕΜΑΤΙΚΗ: Τρία ποιήματα σε αυτόματη γραφή

(βασισμένα στην ποίηση του Α. Εμπειρίκου)

Ποίημα 1ο

Αρμονία

Τώρα όλα είναι ακίνητα
μόνο ένα φύλλο μιας μικρής μηλιάς
ανέμιζα στο σκότος:
Το έκοψα αυτό το φύλλο.
Και ύστερα ταρακούνησα όλη τη μηλιά
ώσπου το πιο κόκκινο μήλο έπεσε
και στάθηκε όρθιο στο πράσινο χορτάρι.
Το μήλο είμαστε εμείς.
Το φύλλο είναι μια κατάσπρη σημαία.
Το χορτάρι είναι η γη.
Ή μάλλον όχι, εγώ επινόησα τη γη.

Ποίημα 2ο

Αρμονία

Μουσική πέφτει από τα φύλλα.
Ο άνεμος συνθέτης βουβός.
Αρμονία βρέχει ο ουρανός.
Καταρράκτης η μελωδία τρέχει.
Ήλιος κουφός
Κρύβεται πέσω από τους μουσικούς
Αχτίδες λούζουν την αυλαία
Κονσέρτο σκοτεινό
Αλλά τώρα έχω εσένα παρέα
Και τον ήχο, μόνο αυτό μπορώ να φανταστώ.

Ποίημα 3ο

Αρμονία

Σιγή
Ποιος θα σου πει ότι αυτό δεν είναι
συναίσθημα. Αφού εσύ νιώθεις!
Νιώθεις τη σιωπή.
Οι καταστάσεις, οι άνθρωποι το προκαλούν.
Σε παρασέρνουν να είσαι μόνος.
Μόνος ή με πολλούς.
Αφού έχεις νιώσει και μόνος με πολλούς.

Ποίημα της Βάσιας Παππά

The stars, the stars always there waiting, patiently.
Waiting for their brightest day.
So little they are and so silently they fall.
But the holes... The black.
That pull us down on the ground.
The words the sharp that chase our minds.
The eyes, the eyes. The blue. The sea.
That swallows me to the bottom.
The bottom of your voice.
The almond trees. The white haired.
With the wisdom of knowing the tricks of time.
The silence. The «musts». I hate.
See? See? The stars? Our lives?
The fire rocks that fall upon our
heads and we forget? The lies.
No lie the life.
The break of day. The change. The major.
La major for this day.
And a flat. For I don't know...
What comes. But happy.
Happy the melody I will be keep trying to play.
Over these rainy thoughts.
After a four year semibreve.

ΣΠΥΡΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, Β3

Με αφορμή μία παράσταση που παρακολούθησα πρόσφατα, την Προσωπική Συμφωνία, προβληματίστηκα σχετικά με το έργο ενός καλλιτέχνη, και συγκεκριμένα με τη σύνδεση του έργου του με τη ζωή του. Πιο αναλυτικά, θα ήθελα να μιλήσω για την άμεση σχέση του έργου ενός καλλιτέχνη με τη στάση του απέναντι στην κοινωνία.

Η παράσταση πραγματεύεται το κυνήγι από τους Συμμάχους (στον Β' παγκόσμιο πόλεμο), των καλλιτεχνών που επωφελήθηκαν ουσιαστικά από το Ναζιστικό καθεστώς της Γερμανίας και «βολεύτηκαν» γνωρίζοντας μεγάλη επιτυχία (κάποιοι από τους οποίους γράφτηκαν και στο Ναζιστικό Κόμμα). Η πλοκή βέβαια επικεντρώνεται στην προσπάθεια των συμμάχων να συλλάβουν τον Φουρτβένγκλερ (γερμανός μαέστρος), ο οποίος ήταν από τους πιο φημισμένους μαέστρους της εποχής εκείνης στην Γερμανία. Έτσι λοιπόν, μου γεννήθηκε η απορία: Πότε αναγνωρίζεται το έργο ενός καλλιτέχνη; Είναι σωστό άραγε να ισχυριστούμε ότι είσαι η δουλειά σου, το έργο σου; Κι αν από τη στιγμή που το έργο σου πηγάζει από τη ζωή σου, τότε μια τίμια ζωή σημαίνει και τίμιο έργο; Σε αυτό το σημείο φυσικά θα πρέπει να αναφερθούμε και σε κάποιον καλλιτέχνη που είχε την αντί-

θετη πορεία από αυτή του Βίλχελμ Φουρτβένγκλερ.

Λίγα λόγια για τον Κόλια

Ο Νίκος Καββαδίας (ρωσικά Κόλια) γεννήθηκε τον Ιανουάριο του 1910 στη πόλη τη Μαντζουρίας στην περιοχή του Χαρμπίν (Βορειο-ανατολική Κίνα), την οποία η οικογένειά του αναγκάστηκε να εγκαταλείψει λόγω αναταραχών. Μετανάστες πλέον οι γονείς του και τα αδέρφια του, καταφθάνουν στην Ελλάδα, και κάπως έτσι ξεκινά το ταξίδι του Καββαδία στη ποίηση, την πεζογραφία και τους αγώνες. Το έργο του, ωστόσο, δε θα μπορούσε να συμπεριληφθεί ολόκληρο σε ένα μονάχα άρθρο. Θα ήθελα λοιπόν να σχολιάσω ένα μόνο χαρακτηριστικό του Καββαδία (και κάθε καλλιτέχνη του «είδους» του) που συνδέεται με τα παραπάνω.

Η δράση του

Ο Καββαδίας βρέθηκε στο Μέτωπο της Αλβανίας (παρότι ήταν ναυτικός και δεν προοριζόταν για το πεζικό - πιθανότατα αυτό συνέβη λόγω πολιτικών φρονημάτων - το '40 και αργότερα εντάχθηκε στο ΕΑΜ και συγκεκριμένα στο ΕΑΜ Λογοτεχνών-Ποιητών (Οργάνωση που υπαγόταν στην Επιτροπή Πόλης του ΕΑΜ). Συμμετείχε μαζί με την οργάνωση αυτή σε απεργίες και διαδηλώσεις, τροφοδοτούσε

τον παράνομο Τύπο με υλικό, έγραφε συνθήματα, προκηρύξεις ποιήματα και ύμνους. Ο Καββαδίας λοιπόν δεν ήταν απλά ένας καλλιτέχνης που ευαισθητοποιούνταν από τους αγώνες εκείνης της εποχής, από τα πάθη των λαών και μιλούσε εκ του ασφαλούς. Ήταν κάποιος που τα έζησε και τα αποτύπωσε στο χαρτί του. Αυτό λοιπόν που θέλω να πω είναι πως ο Καββαδίας υπήρξε επαναστάτης και άνθρωπος που λογάριαζε το δικό και τα πάθη των συνανθρώπων του, των ναυτών αλλά και των ζώων (Η μαϊμού του Ινδικού λιμανιού, Οι γάτες των φορτηγών κλπ.) πλάι στους οποίους έπλεε μέχρι τα πιο μακρινά λιμάνια του κόσμου. Επομένως, πέρα από τον ποιητικό του λόγο (τον οποίο δεν είμαι κατάλληλος να κρίνω απόλυτα) αυτό που κάνει το έργο του ξεχωριστό, όπως και του Πικάσο και άλλων καλλιτεχνών, είναι ότι είναι αληθινό και «τίμιο» (αληθινό αφού έζησε όσα περιγράφει, τίμιο αφού η ζωή του χαρακτηρίζεται από αξιοπρέπεια συμπορευόμενος με τον αγωνιζόμενο λαό).

Μόνο ο Καββαδίας δηλαδή αξίζει να αναγνωριστεί;

Σίγουρα η τέχνη είναι τέχνη, είναι οι σκέψεις και οι ανησυχίες των καλλιτεχνών, δεν ελέγχεται, δεν προκύπτει με προσχέδια. Δεν επισημαίνω λοιπόν, κι

ούτε μπορώ να επισημάνω σε κανέναν τι να διαβάσει τι να ακούσει, τι να θαυμάσει. Όμως, πιστεύω πως η ιδιαιτερότητα αυτή του Καββαδία και του κάθε καλλιτέχνη που έδειξε εμπράκτως το έργο του και όχι στα λόγια, των ανθρώπων αυτών που πάνω απ' όλα υπερασπίστηκαν το λαό τους (σε οποιαδήποτε χώρα) στα δύσκολα, και δεν «πολεμούσαν μόνο με την πένα τους», πρέπει να αναγνωριστεί. Στην πραγματικότητα είναι δύσκολο και ίσως όχι θεμιτό να ξεχωρίσουμε τους μεν από τους δε. Καλά κάνουμε. Ωστόσο, το έργο ενός καλλιτέχνη διατηρείται χάρη στο κοινό του κι επομένως αυτός που μένει τελικά στην ιστορία είναι αυτός στον οποίο μπορεί το κοινό του να δει τον εαυτό του, τα πάθη του, τις χαρές του.

Συμπεράσματα

Ίσως η ενορχήστρωση των έργων του Μπετόβεν να πέτυχε από «τα χεράκια» του Βίλχελμ Φουρτβένγκλερ, όμως η δειλία του, ο συμβιβασμός του, το βόλεμά του (αυτού και των ομοίων του) δεν μού επιτρέπουν, τουλάχιστον εμένα, να αναγνωρίσω το έργο τους. Διότι τελικά ζούμε σε μία κοινωνία και, για να μπορούμε να δημιουργήσουμε, θα πρέπει αυτή να είναι ελεύθερη. Κι ο καθένας μας, καλλιτέχνης



Ο Νίκος Καββαδίας στο κατάστρωμα του
"Ιωνία", έργο του Γιάννη Τσαρούχη (1950).

Θεατρικές προτάσεις

ΑΘΗΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Α4



Το παγκάκι

Κατηγορία: Κοινωνικό Πού: Θέ- Μπορεί κάποτε να ήσαν κάτι
ατρο «Τόπος Αλλού», Κεφαλ- άλλο; Είναι τυχαία αυτή η συνά-
ληνίας 17 & Κυκλάδων Πότε: ντηση ή όχι; Μήπως έχουν επινο
22/03 έως 02/06 Παραστά-
σεις: Παρασκευή, Σάββατο, ήσει μία ζωή που δεν μπόρεσαν
Κυριακή 21:00 Διάρκεια: 80' ποτέ να ζήσουν; Πρόκειται για
Σκηνοθεσία: Γιώργος Κιμούλης μια κωμικοτραγική ιστορία δύο
Ερμηνεύουν: Γιώργος Κιμού- μοναχικών και απελπισμένων αν-
λης, Φωτεινή Μπαξεβάνη θρώπων, που θα μπορούσε να
Ο Αλεξάντερ Γκέλμαν είναι ένας συμβεί παντού, σε κάθε χώρα, σε
από τους πιο σημαντικούς συγ- κάθε πόλη. Μία ιστορία που εγει-
γραφείς της Ρωσίας. Το Παγκά- ρει ένα ιδιαίτερο σύγχρονο και
κι γράφτηκε το 1983, πριν από βασανιστικό ερώτημα: μπορούν
την κατάρρευσή της Σοβιετικής πλέον οι άνθρωποι να ζήσουν
Ένωσης, όταν η αυθαιρεσία και πραγματικά μαζί; Κι αν ναι, πώς
η διαφθορά κυριαρχούσαν. Δύο θα μπορούν να το επιτύχουν, αν
άγνωστοι συναντιούνται και κά- συνεχώς κρύβει ο ένας απ'τον άλ-
θονται στο ίδιο παγκάκι. Είναι, λον αυτό που πραγματικά είναι;
όμως, πραγματικά άγνωστοι; (Πληροφορίες: www.viva.gr /
210 8656004 / 210 8679535)

Πρώτος Έρωτας

Κατηγορία: Κοινωνικό
Πού: «Θέατρο Φούρνος», Μαυ-
ρομιάλη 168, Εξάρχεια
Πότε: 23/03 έως 23/04
Παραστάσεις: Σάββατο – Κυριακή 21.00
Διάρκεια: 80'
Σκηνοθεσία: Απόστολος Πελεκάνος
Ερμηνεύουν: Μαρία Κακού-
ρου, Απόστολος Πελεκάνος

Ο «Πρώτος Έρωτας» είναι ένα διήγημα του Samuel Beckett, που γράφτηκε το 1946 και δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στη γαλλική εκδοχή του το 1970. Ο αφηγητής, ο οποίος έχει μείνει άστεγος μετά το θάνατο του πατέρα του, διηγείται για την ανακάλυψή του σε ένα παγκάκι ενός πάρκου από μια εκδιδό-μενη, η οποία τού προσφέρει φιλοξενία στο σπίτι της. Από την περίεργη «ένωσή τους», προκύπτει η γέννηση ενός παιδιού, γεγο-νός που οδηγεί τον αφηγητή στην άμεση εγκατάλειψη και των δύο τους. Το έργο εί-ναι σε μετάφραση της Εριφύλης Μαρωνίτη. (Πληροφορίες: www.viva.gr / 2106460748)



Φυλές

Κατηγορία: Κοινωνική
Πού: Θέατρο «Σταθμός» Βίκτω-
ρος Ουγκώ 55, Μεταξουργείο
Πότε: έως 21/04 Παραστά-
σεις: Παρασκευή, Σάββατο, Τε-
τάρτη 21.00 – Κυριακή 18.00
Διάρκεια: 120΄

Σκηνοθεσία: Τάκης Τζαμαργιάς
Ερμηνεύουν: Β. Ανδρεαδάκη, Μ. Μαυ-
ροματάκης, Δ. Κουρούμπαλης, Μ. Καρα-
τζογιάννης, Β. Τρουφάκου, Ελ. Μολέσκη

Η Νίνα Ρέιν, μια νέα δυναμική φωνή του βρετανικού θεάτρου, επεξεργάζεται με ισορροπία ανάμεσα στο χιούμορ και τη συγκίνηση μια σειρά ευαίσθητων θεμάτων: την απουσία ενσυναίσθησης ακόμα κι ανάμεσα στους πιο στενούς ανθρώπινους δεσμούς, τα όρια της λεκτικής επικοινωνίας, την ανάγκη να ανήκεις σε μια φυλή παρά τα όποια αδιέξοδά της. Ο Μπίλυ, αν και εκ γενετής κωφός, έχει μεγαλώσει «φυσιολογικά» μέσα σε μια οικογένεια που έχει κάνει τα πάντα για να αμβλύνει τις



συνέπειες της διαφορετικότητάς του. Η εισβολή όμως της Σύλβιας στον μικρόκοσμο της οικογένειάς ανατρέπει ό,τι ίσχυε μέχρι τότε.

Στη θαυμαστή της αυτή αλληγορία η Ρέιν εστιάζει στην περιπλοκότητα της επικοινωνίας μέσα στον μικρόκοσμο της φυλής μας, της ίδιας μας της οικογένειας, στα πιο κοντινά μας άτομα». Τελικά, ο λόγος μπορεί να είναι τόσο περιοριστικός όσο η σιωπή; Και η σιωπή μπορεί να είναι το ίδιο εύγλωττη με το λόγο;

(Πληροφορίες: www.athinorama.gr / 2105230267)



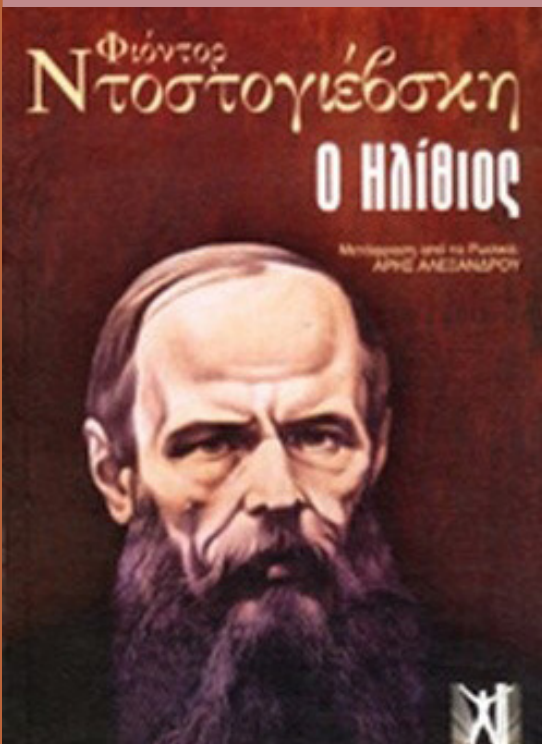
Ποιος σκότωσε τον σκύλο τα μεσάνυχτα

Κατηγορία: Δράμα
Πού: Θέατρο «Τζένη Καρέ-
ζη», Ακαδημίας 3, Κέντρο
Πότε: 20/03 έως 21/04 Πα-
ραστάσεις: Πεμ., Παρ. 21.00,
Σαβ. 18.00, Κυρ., Τετ. 19.00
Διάρκεια: 140΄
Σκηνοθεσία: Β. Θεοδωρόπουλος
Ερμηνεύουν: Γ. Νιάρρος, Μ. Καλλι-
μάνη, Αλ. Αϊδίνη, Θ. Πάνου, Μ. Κα-
τσανδρή, Θ. Κούκιος, Γ. Γιαννακάκος,
Β. Χρήστου, Σπ. Κυριαζόπουλος

Είναι 7 λεπτά μετά τα μεσάνυχτα. Ο 15χρονος Κρίστοφερ στέκεται δίπλα στον σκοτωμένο σκύλο της γειτονισ-
σάς του, της κ. Σίαρς, που τον έχουν
καρφώσει με ένα δικράνι. Η κ. Σίαρς

θα καλέσει την αστυνομία και ο Κρίστοφερ για πρώτη φορά στη ζωή του θα οδηγηθεί στο αστυνομικό τμήμα. Παρά την απαγόρευση του πατέρα του, ο Κρίστοφερ αποφασίζει να λύσει το μυστήριο του σκοτωμένου σκύλου, γιατί πιστεύει πως ο δολοφόνος πρέπει να βρεθεί και να τιμωρηθεί. Μια γλυκόπικρη ιστορία για τον αυτισμό, την εφηβεία, τις διαλυμένες οικογένειες και τα μαθηματικά, εμπνευσμένη από το πολυβραβευμένο ομώνυμο μυθιστόρημα του Μαρκ Χάντον.
(Πληροφορίες: www.viva.gr / 2103636144)





Ο Ηλίθιος, Fyodor Dostoyevsky

Εκδόσεις Γκοβόστης
Μετάφραση Άρη Αλεξάνδρου

Ο Dostoyevsky έχει χαρακτηριστεί αρκετές φορές ο κορυφαίος Ρώσος συγγραφέας και το συγκεκριμένο βιβλίο προσφέρει αδιάσειστη απόδειξη για αυτό τον ισχυρισμό. Πρόκειται για ένα σκοτεινό και, ως ένα βαθμό, βαρύ έργο, στο οποίο ο πρωταγωνιστής, ένας αθώος και άδολος άνθρωπος, του οποίου οι εμπειρίες, καθώς και η αρρώστια που τον ταλαιπωρεί, συγκλίνουν με αυτές του ίδιου

του Dostoyevsky, τοποθετείται σε έναν κύκλο ατόμων στον οποίο όλοι βασανίζονται από τα προσωπικά τους πάθη. Η ειρωνεία του τίτλου ξεδιπλώνεται σε κάθε σελίδα, καθώς ο πρίγκιπας Μίσκιν δε θα μπορούσε να απέχει περισσότερο από τον χαρακτηρισμό του ηλίθιου, ενώ, παράλληλα, πλεγμένες στην ιστορία είναι και οι φιλοσοφικές σκέψεις του συγγραφέα, που διαποτίζουν, άλλωστε, κάθε έργο του, αλλά και το βάθος της απεικόνισης των χαρακτήρων που πλαισιώνουν τον πρωταγωνιστή.

Η Κυρία Ντάλογουι, Virginia Woolf

Εκδόσεις Μεταίχμιο
Μετάφραση Ντίνας Τριανταφύλλου

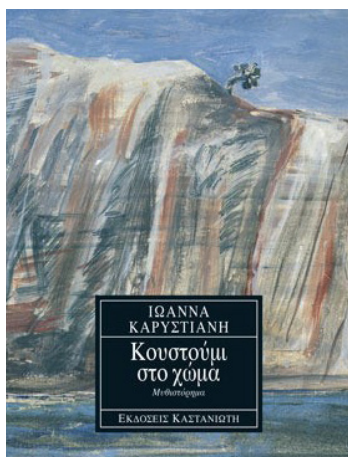
Καλύπτοντας το χρονικό διάστημα μίας μόνο μέρας, η χειμαρρώδης αφήγηση της Woolf ακολουθεί την Κλαρίσα Ντάλογουι, όσο αυτή αγοράζει λουλούδια για τη βραδινή γιορτή στο σπίτι της, καθώς και τον Σέπτιμους Σμιθ, πρώην στρατιώτη που αντιμετωπίζει δυσκολίες προσαρμογής μετά τον πόλεμο. Με πολυπλοκότητα έκφρασης και έντονη γραφή, η Woolf, στο πιο γνωστό της έργο, ασχολείται με τα θέματα της αποξένωσης, της μοναξιάς και των ψυχικών ασθενειών, μέσα από αναδρομές των κεντρικών χαρακτήρων, με φόντο μια Αγγλία βαθιά σημαδεμένη από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.



Κοστούμι στο χώμα, Ιωάννα Καρυστιάνη

Εκδόσεις Καστανιώτης

Στο δεύτερο μυθιστόρημά της, η Καρυστιάνη, διηγείται την επιστροφή του Κυριάκου, πλέον ερευνητή στην Αμερική, στον τόπο καταγωγής του, την Κρήτη, με σκοπό να δώσει οριστικό τέλος σε μία βεντέτα που ακολουθεί την οικογένειά του για δεκαετίες. Ο χαρακτηριστικός της μακροπερίοδος λόγος προσφέρει περιγραφές που καλούν τον αναγνώστη να επισκεφτεί συγκεκριμένα αποσπάσματα αρκετές φορές, ενώ αξιοσημείωτη είναι και η ιδιαίτερη ατμόσφαιρα που καταφέρνει να δημιουργήσει η συγγραφέας και που έχει έντονη συναισθηματική επίδραση στον αναγνώστη.



Η Μυστική Ιστορία, Donna Tartt

Εκδόσεις Λιβάνης
Μετάφραση Σάντυ Παρίση

Η Μυστική Ιστορία ακολουθεί τον Ρίτσαρντ, φοιτητή της κλασικής φιλολογίας, όσο αυτός σταδιακά γίνεται μέλος μίας εκκεντρικής ομάδας φοιτητών, συγκροτημένης από έναν εξίσου ιδιόρρυθμο καθηγητή. Με την πάροδο του χρόνου, ο Ρίτσαρντ απομονώνεται από το εξωτερικό περιβάλλον και υιοθετεί έναν ηθικά αμφίβολο

κώδικα αξιών, με αποκορύφωμα την πραγματοποίηση ενός αποτρόπαιου εγκλήματος. Στο πρώτο αυτό μυθιστόρημα της, βραβευμένης πλέον με Pulitzer, Tartt, διακρίνεται ξεκάθαρα η άψογη γραφή της, η οποία θυμίζει σε μεγάλο βαθμό κλασικό συγγραφέα, αλλά και η ασύγκριτη ικανότητά της στη σκιαγράφηση των χαρακτήρων, οι οποίοι, αν και άκρως αντιπαθητικοί, ασκούν μία ιδιαίτερη έλξη στον αναγνώστη.

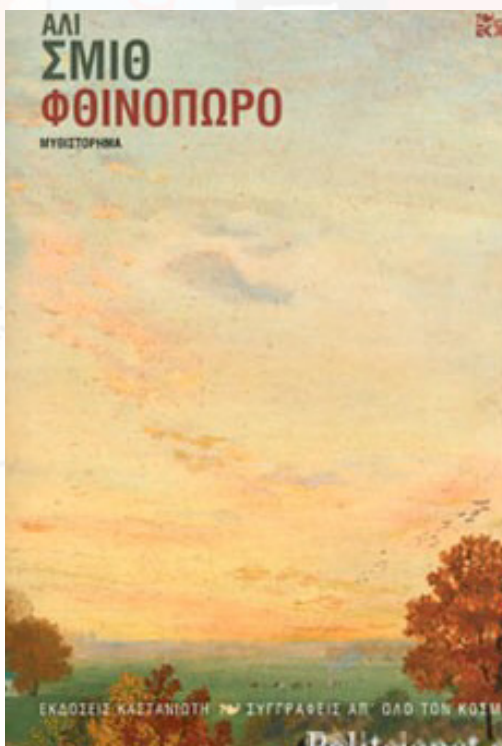


Φθινόπωρο, Ali Smith

Εκδόσεις Καστανιώτης
Μετάφραση Μιλτιάδη Αργυρόπουλου

Στο Φθινόπωρο η Ali Smith ακολουθεί τις ζωές της νεαρής Ελίζαμπεθ και του ηλικιωμένου Ντάνιελ, χωρίς να περιορίζεται σε μια συμπαγή πλοκή, αλλά, αντίθετα, υφαίνοντας στην αφήγησή της συζητήσεις για την τέχνη, την πολιτική και την λογοτεχνία. Με φόντο τη σύγχρονη πραγματικότητα του Brexit στην Αγγλία,

το Φθινόπωρο πραγματεύεται θέματα ταυτότητας, τα στοιχεία που χωρίζουν και ενώνουν τους ανθρώπους και πώς το παρελθόν διαμορφώνει το παρόν. Η απaráμιλλη γραφή της Ali Smith καθιστά το συγκεκριμένο μυθιστόρημα εξαιρετικά θελκτικό για τον αναγνώστη, ενώ, ταυτόχρονα, στη γοητεία του προστίθενται τα πνευματώδη και εύστοχα σχόλια της συγγραφέα μέσω της μη γραμμικής αφήγησης και των σημείων διακειμενικότητας.



The wire (Εγκλήματος, Δραματική) (2002-2008)



Η σειρά εκτυλίσσεται στη Βαλτιμόρη, μια από τις πιο επικίνδυνες πόλεις της Αμερικής και μας δείχνει την πραγματικότητα μέσα από τα μάτια των εμπόρων ναρκωτικών και των αστυνομικών. Κάθε κύκλος είναι αφιερωμένος σε έναν τομέα και μας δείχνει τη διαφθορά που επικρατεί σε αυτόν (ο 1ος για την δίωξη ναρκωτικών, ο 2ος για τα συνδικάτα λιμενεργατών, ο 3ος για την τοπική αυτοδιοίκηση, ο 4ος για την εκπαίδευση και ο 5ος για τα ΜΜΕ). Το ενδιαφέρον είναι ότι πολλοί από τους ηθοποιούς ενσαρκώνουν τον ίδιο τους τον εαυτό. Για παράδειγμα, πολλοί έμποροι ναρκωτικών υπήρξαν και στην πραγματικότητα έμποροι ναρκωτικών. Επομένως, η σειρά ανταποκρίνεται σχεδόν απόλυτα στην αλήθεια.

-Γουάλας...

-Τι;

-Τι εννοεί εδώ;

-Αυτό εδώ; «Ένα λεωφορείο στη Σέντραλ Άβενιου ξεκινάει την πορεία του με οκτώ επιβάτες. Στην επόμενη στάση παίρνει άλλους τέσσερις, μετά άλλους δύο και κατεβάζει έναν. Στην προτελευταία στάση, τρεις επιβάτες κατεβαίνουν και δύο ανεβαίνουν. Πόσοι επιβάτες βρίσκονται στο λεωφορείο στην τελευταία στάση»; Ε, υπολόγισέ το.

-Εφτά, έτσι;

- Όχι.

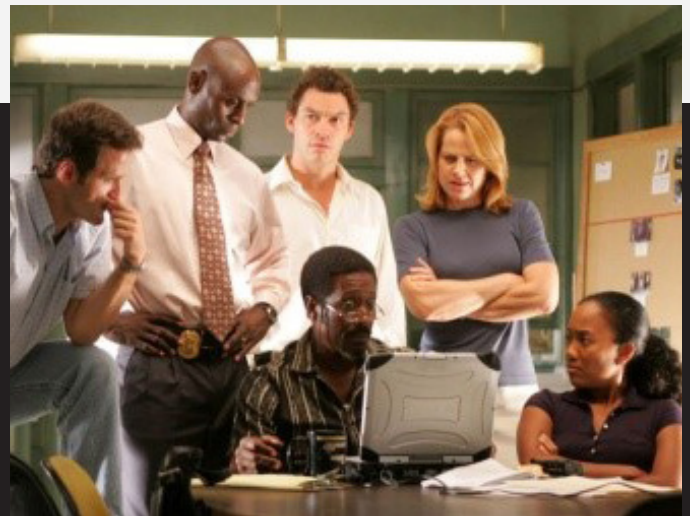
- Οκτώ;

- Γαμώτο, ρε Σάρα. Λοιπόν, κλείσε τα μάτια σου. Είσαι σε μια γωνία και πουλάς πράμα. Έχεις 20 δόσεις. Έρχονται δύο φίλοι και ζητάνε από δύο ο καθένας. Άλλος ένας παίρνει τρεις. Τότε ο Μπόντι σου δίνει άλλες δέκα, αλλά ένας λευκός περνάει με ένα αμάξι, σου κάνει νόημα και πληρώνει οκτώ. Πόσα μπουκαλάκια σου έχουνε μείνει;

- Δεκαπέντε.

- Πώς γίνεται να μη χάνεις το μέτρημα με τα ναρκωτικά, αλλά να μην μπορείς να λύσεις την άσκηση για το σχολείο;

- Άμα χάσεις εκεί το μέτρημα, την έχεις άσχημα.



Black Mirror (Επιστημονικής φαντασίας, Δυστοπικό) (2011-)

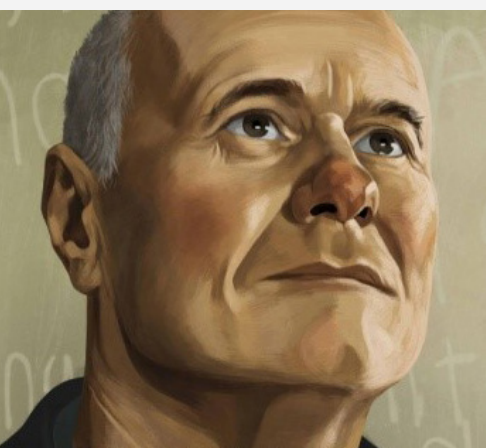
Αυτοτελή επεισόδια, καθένα από τα οποία μας δείχνει πως κάποια τεχνολογική ανακάλυψη μπορεί να καταστρέψει τη ζωή του ανθρώπου χωρίς να το περιμένει. Στα πλαίσια της σειράς βγήκε φέτος και η ταινία "Black Mirror: Bandersnatch" που προκάλεσε αρκετό σάλο, λόγω του γεγονότος ότι ο θεατής μπορεί

να διαμορφώσει το ρου της ιστορίας. Γενικά, η σειρά διακατέχεται από ένα οργουελικό πνεύμα και μας δείχνει πως επηρεάζεται η ζωή των ανθρώπων όταν αυτοί έχουν, λόγω χάρη, ενσωματωμένο ένα τσιπάκι μέσω του οποίου μπορούν να βλέπουν συνεχώς τις αναμνήσεις τους.



I, Daniel Blake (2016) (Δραματική)

"Δεν είμαι πελάτης ούτε χρήστης υπηρεσιών. Δεν είμαι φυγόπονος, κλέφτης, ζητιάνος ή τρακαδόρος. Δεν είμαι ο αριθμός κοινωνικής ασφάλισής μου, ούτε μια κουκίδα στην οθόνη. Πλήρωσα τα χρέη μου μέχρι την τελευταία δεκάρα και είμαι περήφανος για αυτό. Δεν τραβάω τα μαλλιά μου αλλά κοιτάζω το γείτονα μου στα μάτια. Δεν δέχομαι η ψάχνω φιλανθρωπία. Το όνομά μου είναι Ντάνιελ Μπλέικ, είμαι άνθρωπος, όχι σκύλος. Άρα, διεκδικώ τα δικαιώματά μου. Απαιτώ να μου συμπεριφέρεστε με σεβασμό. Εγώ, ο Ντάνιελ Μπλέικ, είμαι ένας πολίτης. Τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο. Σας ευχαριστώ."



Σκηνοθεσία: Κεν Λόουτς ,Παίζουν: Dave Johns, Hayley Squires Ακολουθεί την προσπάθεια του πρωταγωνιστή, ενός εργάτη μαραγκού που πρόσφατα υπέστη εγκεφαλικό επεισόδιο, να πάρει το επίδομα αρρώστιας που δικαιούται, ενάντια στο περίπλοκο γραφειοκρατικό σύστημα.

Πλατεία Αμερικής (2016) (Κοινωνικό δράμα)

Σκηνοθεσία: Γιάννης Σακαρίδης, Παίζουν: Γιάννης Στάνκογλου, Μάκης Παπαδημητρίου, Βασίλης Κουκαλάνι. Ο Βασίλης δουλεύει ως τατουατζής. Ο παιδικός του φίλος Νάκος είναι άνεργος και γκρινιάζει συνεχώς ότι οι ξένοι έχουν γεμίσει την πολυκατοικία και την πλατεία του. Ο Τάρεκ είναι Σύριος πρόσφυγας και προσπαθεί απεγνω-

σμένα να φτάσει στην Γερμανία μαζί με την κόρη του και η Τερέζα προσπαθεί να γλιτώσει από τη μαφία. Οι ζωές τους συγκρούονται με φόντο την πλατεία Αμερικής.



"Παλιά πίστευα στα σύνορα. Τώρα έχω σταματήσει. Πιστεύω ότι τα σύνορα είναι απλά μια επιχείρηση. Η Τουρκία είναι ένα σύνορο-επιχείρηση. Το Αιγαίο πέλαγος είναι ένα σύνορο-επιχείρηση. Η Αθήνα είναι ένα σύνορο-επιχείρηση. Και οι επιχειρήσεις χρειάζονται συνεχή παροχή προϊόντων. Τι προϊόντα; Ανθρώπους. Σαν εμένα."



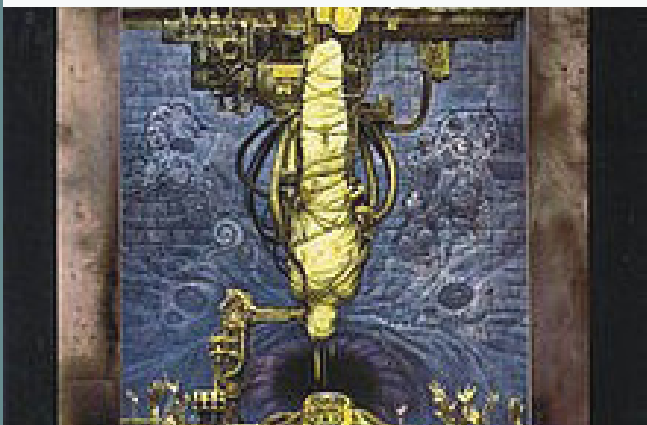
Καταχνιά – Καταχνιά (Crust Punk)(2014)

Μπορεί στο πρώτο άκουσμα οι στίχοι να φαίνονται ακατανόητοι και ο δίσκος να βγάζει μόνο ένταση, αλλά δεν είναι έτσι. Στην πραγματικότητα τα περισσότερα τραγούδια είναι πολύ στενάχωρα, ανάμεσα τους και το "Επίλογος σε ό,τι ονειρεύτηκες", ένα ερωτικό τραγούδι. Στο "Ξεψυχάμε" ακούμε και ένα από τα καλύτερα riffs που υπάρχουν, κατ' εμέ. Προσωπικά αγαπημένα: "Νεκροβατώντας", "Επικίνδυνοι φίλοι".



Rumjacks – Gangs of New Holland (Celtic Punk) (2010)

Οι Αυστραλοί, που έχουν και ιδιαίτερη αδυναμία στο ελληνικό κοινό, συνδυάζουν το πανκ με τα παραδοσιακά ιρλανδικά και σκωτσέζικα μουσικά όργανα απολύτως επιτυχημένα. Το άλμπουμ περιέχει το "An Irish pub song", το οποίο απευθύνεται σε αυτούς που κατεδάφισαν τις ιρλανδικές παμπ στην Αυστραλία. Προσωπικά αγαπημένα: "Uncle Tommy", "My time again".



Sepultura – Chaos A.D. (Thrash Metal) (1993)

Οι Βραζιλιάνοι, με τον προτελευταίο δίσκο της εποχής Cavalera, δε σταμάτησαν να αποδεικνύουν ότι δε χρειάζεται να είσαι από την Αμερική για να παίξεις καλό thrash. Οι ίδιοι έχουν χαρακτηρίσει αυτό το άλμπουμ ως "riot music". Σε τραγούδια όπως το "Territory" και "Slave new world" αξίζει να προσέξουμε και τους στίχους. Προσωπικά αγαπημένα: "Refuse/Resist", "Propaganda".



Kyuss – Welcome to sky valley (Stoner) (1994)

Άλμπουμ – ορόσημο για το είδος και αρκετά καινοτόμο, αποτέλεσε έμπνευση για πολλούς λάτρεις του είδους, ανάμεσα τους και τους δικούς μας 1000Mods. Η κιθάρα και το μπάσο οργιάζουν εντελώς, συνθέτοντας έναν βαρύ και μεταλλικό ήχο. Προσωπικά αγαπημένα: "Whitewater", "Gardenia".

De la soul – Buhloone Mindstate (Hip hop) (1993)

Για τους De la soul και γενικά τους Native Tongues (ρεύμα του hip hop με έμφαση στην αφρικανική κουλτούρα που αποτελείται από τους Jungle Brothers, Queen Latifah, De la soul, A tribe called quest) θα μπορούσα να γράφω άρθρα ολόκληρα. Ο μόνος λόγος που επιλέγω αυτόν το δίσκο είναι ότι από το πρώτο μέχρι το τελευταίο λεπτό είναι μοναδικός. Τραγούδια σαν τα "I be blowin'", "Long island wildin'", "Ego trippin'" δε θα τα βρούμε πουθενά αλλού. Προσωπικά αγαπημένα: "I am I be", "Breakadawn".



Black Star – Mos Def and Talib Kweli are Black Star (Hip hop) (1998)

Πριν οι δυο τους ακολουθήσουν ξεχωριστές καριέρες και καταξιωθούν ως αστέρες του hip hop, κυκλοφόρησαν ως ντουέτο αυτό το άλμπουμ. Η τρομερή χημεία μεταξύ τους, η αγάπη τους για τη μουσική τους και η κοινωνική ευαισθησία τους συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο και θρυλικό άλμπουμ. Προσωπικά αγαπημένα: "Brown skin lady", "Respiration", "Thieves in a night".



Growlers – Chinese fountain (Surf, Garage) (2014)

Αναμφισβήτητα είναι η καλύτερη δουλειά τους. Χαρακτηρίζονται από έναν στενάχωρο και μελαγχολικό ήχο και οι στίχοι τους κινούνται στην ίδια κατεύθυνση. Προσωπικά αγαπημένα: "Chinese fountain", "Going gets tough", "Not the man".



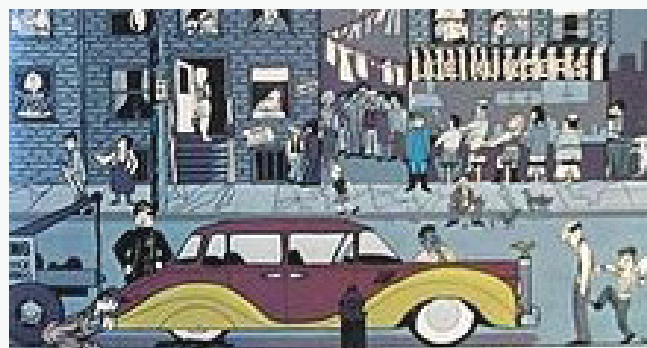
Razastarr – Τα πιο όμορφα όνειρα είναι ανώνυμα (Hip Hop) (1999)

Το συγκρότημα που αποτελείται από τον Οδυσσέα και τον Νικόλα παραμένει ενεργό έως σήμερα, έχοντας καταξιωθεί στους θρύλους της ελληνικής hip hop σκηνής. Ο δίσκος αυτός βρίσκεται στα "must" για κάθε ακροατή του είδους. Δεν είναι μόνο οι διορατικοί και έξυπνοι στίχοι, αλλά κυρίως το γεγονός ότι αποτελεί την πρώτη προσπάθεια οι μουσικές παραγωγές να εμπνέονται από την ελληνική μουσική παράδοση. Προσωπικά αγαπημένα: "Κανένας πόνος δεν είναι αρκετός", "Ποιος θα δώσει τη λύση", "Οι στιγμές που ξεφεύγεις".



War – The world is a ghetto (Funk/Soul) (1972)

Καινοτόμο για την εποχή, τόσο στιχουργικά όσο και μουσικά – φαίνεται εξάλλου και από τον τίτλο του άλμπουμ. Μέσα από τη μουσική τους, που σε κάποια σημεία θυμίζει reggae, μας περιγράφουν τη ζωή στα γκέτο της Αμερικής. Θεωρείται ο καλύτερος τους δίσκος, αλλά σίγουρα και οι υπόλοιποι είναι αξιοπρόσεκτοι. Προσωπικά αγαπημένα: "Cisco kid", "The world is a ghetto".



Μουσικές Εκδηλώσεις

ΤΑΣΟΣ ΝΤΟΥΡΑΣ, Γ4



Αλκίνοος Ιωαννίδης – Μέχρι 13/04 @ Gazarte

Ο Αλκίνοος Ιωαννίδης μέχρι και τις 13 Απρίλη θα βρίσκεται solo στο Gazarte, προσφέροντας στους ακροατές μία ξεχωριστή εμπειρία. Όπως πάντα με τραγούδια, πλέον κλασσικά, θα ταξιδέψει τους παρευρισκόμενους δημιουργώντας στο κοινό πλούσια συναισθήματα.

Naxatras – 6/04 @ Gagarin

Οι Naxatras ένα χρόνο μετά την τελευταία τους εμφάνιση στην Αθήνα επιστρέφουν στο Gagarin στις 6 Απριλίου. Το συγκρότημα από τη Θεσσαλονίκη ενσωματώνει με απόλυτη αρμονία ήχους από πολλά διαφορετικά είδη μουσικής (psych/progressive rock, funk, stoner και ορισμένα ανατολίτικα στοιχεία) δημιουργώντας ένα εξαιρετικό αποτέλεσμα και διεγείροντας τα συναισθήματα των ακροατών τους. Το μόνο σίγουρο είναι ότι θα προσφέρουν μία συναυλία γεμάτη ψυχεδέλεια και εκτόνωση.

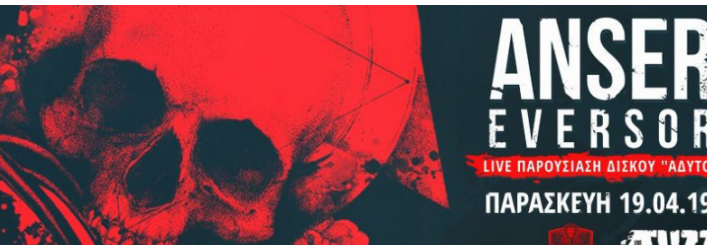
Μωρά στη Φωτιά – 13/04 @ ΚΥΤΤΑΡΟ

Ο Στέλιος Σαλβαδόρ παρέα με τα Μωρά στη Φωτιά θα παρευρίσκονται στις 13 Απριλίου στο ΚΥΤΤΑΡΟ, την τοποθεσία με την οποία ταύτισαν ορισμένες από τις σπουδαιότερες στιγμές της μουσικής τους πορείας. Ακμαίοι και επίκαιροι, όπως πάντα, ολοκληρώνουν τον κύκλο των χειμερινών τους εμφανίσεων με μία μεγάλη συναυλία, βάζοντας φωτιά στην σκηνή και τα μυαλά μας. Η αθάνατη μπάντα θα διεγείρει για ακόμη μία φορά τα συναισθήματα του κάθε ακροατή, αγγίζοντας τον προσωπικά με τα εύφλεκτα τραγούδια τους.



Anser – 19/04 @ Fuzz

Ο Anser θα βρίσκεται στις 19 Απριλίου στη σκηνή του Fuzz παρέα με τον Eversor – όπως μας συνήθισαν τα τελευταία χρόνια- για την πρώτη ζωντανή παρουσίαση του νέου τους κοινού δίσκου με τίτλο «ΑΔΥΤΟ». Ο πολυαναμενόμενος δίσκος έχει, μόλις, έναν μήνα κυκλοφορίας, έχοντας, ήδη αποσπασει θετικότερες κριτικές. Ο Anser, πιο προσιτός και προσωπικός από ποτέ, καταθέτει την ψυχή του και τα συναισθήματα του με δέκα νέα κομμάτια (στον δίσκο συμπεριλαμβάνονται τα, ήδη κυκλοφορημένα, «Θα μείνει για πάντα» και «Παρανάλωμα»), ενώ ο Eversor «απογειώνει» το δίσκο με καλοδουλεμένες συνθέσεις. Ακόμη μεγαλύτερο ενθουσιασμό προκαλεί και η guest εμφάνιση του «Βέβηλου» ως μία ακόμη έκφανση της πρόσφατης συνεργασίας τους.



Φι Βήτα Σίγμα- 5/04 @ An Club

Οι Φι Βήτα Σίγμα, ένα από τα δημοφιλέστερα συγκροτήματα της εγχώριας rap σκηνής, επιστρέφουν σε ... γνωστά για αυτούς λημέρια στις 5 Απριλίου στο An Club. Ο πυρήνας θαυμαστών που έχουν δημιουργήσει αναμένεται να προκαλέσει χαμό για μία ακόμη φορά σε έναν από τους ιστορικότερους συναυλιακούς χώρους των Αθηνών.

Above the Hood – 6/04 @ Piraeus Academy

Οι Above the Hood, ένα από τα ανερχόμενα και πλέον δημοφιλέστερα συγκροτήματα της «νεόφερτης» για τα ελληνικά δεδομένα trap σκηνής, επιστρέφουν στις 6 Απρίλη στο Academy για το τελευταίο show τους πριν το καλοκαίρι. Οι καλλιτέχνες, οι οποίοι έχουν αποκτήσει τεράστια απήχηση στην νεολαία τον τελευταίο καιρό, αναμένεται να ερμηνεύσουν κομμάτια – εκτός από τη συλλογική τους δουλειά- από την προσωπική τους δισκογραφία, ενώ πιθανόν να ακουστούν και νέες κυκλοφορίες.

Vodka Juniors & Bad Movies – 11 & 12/04 @ Gagarin

Οι Vodka Juniors, όπως οι ίδιοι αναφέρουν, αποφάσισαν αντί για μία κλασική συναυλία να προσφέρουν ένα 2ήμερο ...πάρτι στους θαυμαστές τους στις 11 και 12 Απρίλη. Ως καταλληλότερους «συνδιοργανωτές», για να ξεσηκώσουν το Gagarin, επέλεξαν τους Bad Movies, ένα από τα διασημότερα punk εγχώρια σχήματα. Ωστόσο, το χάος και η διασκέδαση προβλέπονται ακόμη περισσότερα, καθώς στην πρώτη μέρα μαζί με τα προαναφερθέντα συγκροτήματα θα παραστούν οι εκρηκτικοί FUNDRACAR, ενώ την δεύτερη μέρα μαζί τους θα βρίσκονται οι GUNS 'N' WANKERS, οι οποίοι θα πραγματοποιήσουν την πρώτη τους εμφάνιση στην Αθήνα μετά από πολλά χρόνια.



Μονομάχοι

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΟΥΡΟΥΚΟΣ, Γ1

1 Ιουνίου 2019. Μαδρίτη. Το Στάδιο Μετροπολιτάνο της ισπανικής πρωτεύουσας θα είναι το μέρος, όπου θα στεφθεί ο νέος ευρωπαϊός βασιλιάς. Πρώτη φορά μετά από τέσσερα χρόνια θα υπάρξει ένα διαφορετικό όνομα στην κορυφή της Ευρώπης. Οκτώ μονομάχοι θα κληθούν να αποδείξουν την αξία τους (ίσως να ξεπεράσουν τον εαυτό τους) και να κατακτήσουν το Άγιο Δισκοπότηρο του Ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου.



LIVERPOOL - PORTO

Λίβερπουλ: Στόχοι

13 χρόνια. Η σεζόν 2005-2006 ήταν η τελευταία στην οποία δεν υπήρχε γερμανική ομάδα στην προημιτελική φάση του Champions League. Μέχρι φέτος. Η Λίβερπουλ απέκλεισε στο Μόναχο την Μπάγερν και ίσως να είναι η πιο τυχερή από την κληρωτίδα της Παρασκευής 15/03, καθώς ο αντίπαλός της μοιάζει ο πιο βατός. Θυμάμαι βέβαια να κάνω την ίδια σκέψη πέρσι τέτοια εποχή, όταν η Μπαρτσελόνα κληρώθηκε με την Ρόμα. Η ουσία είναι πως η αγγλική ομάδα φαίνεται να κερδίζει και πάλι την χαμένη λάμψη της τα τελευταία χρόνια. Μετά το αξιόλογο (ημερολογιακό) 2018, το οποίο δεν συνοδεύτηκε όμως με την κατάκτηση ενός τίτλου, ο Απρίλης του 2019 βρίσκει τους Κόκκινους με την ευκαιρία να βρεθούν για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά στους ημιτελικούς του Champions League και στο -1 από την κορυφή του βαθμολογικού πίνακα της Premier League. Η στιγμή φαντάζει πιο κατάλληλη από ποτέ, προκειμέ-

νου η Λίβερπουλ να καταφέρει να ξεπεράσει τους δαίμονές της και στην τελική ευθεία να είναι έτοιμη για το βήμα παραπάνω.

Πόρτο: Τίποτα να χάσει, πολλά να κερδίσει

Οι πρωτοπόροι του Πορτογαλικού πρωταθλήματος (ισόβαθμοι με την Μπενφίκα) δεν έχουν πραγματικά τίποτα να χάσουν. Κανείς δε θα τους πει κάτι αν αποκλειστούν από την Λίβερπουλ, ενώ, αν καταφέρουν να περάσουν οι ίδιοι στην επόμενη φάση, θα έχουν καταφέρει να κερδίσουν τον σεβασμό όλων των υπολοίπων ομάδων. Σίγουρα δεν είναι το φαβορί σε αυτή την διπλή αναμέτρηση. Όμως, οι πιο όμορφες ιστορίες του αθλητισμού έχουν γραφτεί από τα αουτσάιντερ

Προσωπική πρόβλεψη: Λίβερπουλ

TOTTENHAM - MANCHESTER CITY

Τότεναμ : Άτυχη (;)

Η Τότεναμ ήταν η άλλη αγγλική ομάδα που απέκλεισε την αντίπαλο της γερμανική. Μάλιστα,

με το emphatic συνολικό σκορ 0-4. Αλλά την θεωρώ πραγματικά άτυχη. Η μέχρι στιγμής πορεία της στο πρωτάθλημα είναι εξαιρετική, αλλά, όταν οι δύο ομάδες που βρίσκονται από πάνω σου σχεδόν αγγίζουν το απόλυτο, το εξαιρετικό δεν είναι αρκετό. Και όταν κάνεις προσπάθεια για ευρωπαϊκή διάκριση κληρώνεσαι με μια από αυτές. Ατυχία. Όμως, πιστεύω, πως τα δύσκολα είναι για τους δυνατούς και πως, αν θες να θεωρείσαι δυνατός, πρέπει να το αποδείξεις με τα επιτεύγματά σου. Η Τότεναμ διαθέτει και το αγωνιστικό υλικό και τον προπονητή, για να βγει νικήτρια στον "εμφύλιο". Παρόλα αυτά, το έργο της παραμένει δύσκολο.

Μάντσεστερ Σίτι: Δίχως έλεος

Το Seven του Φίντσερ είναι ένα αριστούργημα. Από τις αγαπημένες μου ταινίες και σας τη συνιστώ, αν δεν την έχετε δει ακόμα. Εκτός αν είστε φίλαθλος της Σάλκε (ή του Ολυμπιακού αν έχετε μνήμες από τη σεζόν 2003-2004 τέλος πάντων). Ο Πεπ Γκουαρδιόλα μπορεί να διαγράψει από τη λίστα με τους στόχους του τον εξευτελισμό μιας ομάδας για ακόμη μια χρονιά.

Όσο και αν είναι διασκεδαστικό για αυτόν και τους παίκτες του (και για κανέναν άλλο) στα σοβαρά κρίνεται η αξία σου σαν ομάδα και όχι στο να κάνεις επίδειξη δύναμης σε ένα εμφανώς κατώτερο αντίπαλο. Κάτι Παριζιάνοι που βάλανε εννιά γκολ στο εθνικό τους κύπελλο νομίζω είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα. Στα θετικά η Σίτι παίζει σίγουρα πολύ καλό ποδόσφαιρο και έχει μια γεμάτη ομάδα. Για την αξία του προπονητή της δεν υπάρχει αμφισβήτηση. Στα μάτια μου είναι το φαβορί της διοργάνωσης. Αν θα καταφέρει να είναι οι πρωταθλητές ή αν θα περιμένει ακόμη μια χρονιά για να βάλει 10 γκολ σε καμία Ντουντελάνζ, μόνο η ίδια μπορεί να το καθορίσει.

Προσωπική πρόβλεψη -
Μάντσεστερ Σίτι

Γιουβέντους: Κριστιάνο Ρονάλντο

Όχι η Γιουβέντους δεν είναι μόνο ο Κριστιάνο Ρονάλντο. Έχει αρχή, μέση και τέλος και πολύ καλούς έως εξαιρετικούς παίκτες σε κάθε σχεδόν θέση. Αλλά όταν έχεις στο ρόστερ σου έναν παίκτη που μπαίνει στην συζήτηση για τον καλύτερο όλων των εποχών, δεν μπορεί παρά να τραβάει όλα τα φώτα πάνω του. Ο ηγέτης των Ιταλών τούς οδήγησε με τα γκολ του στα προημιτελικά και σίγουρα είναι εκείνος που μπορεί να κάνει τα όνειρο τους για ένα τρόπαιο πραγματικότητα. Η παρουσία του στην ομάδα την θέτει αυτόματα σε θέση ισχύος. Το έχει αποδείξει επανειλημμένα στο παρελθόν και δεν μου φαίνεται καθόλου απίθανο να το καταφέρει και στην νέα αυτή πρόκληση που έθεσε ο ίδιος στον εαυτό του. Αν αυτό συμβεί, τότε αδιαμφισβήτητα θα είναι ο πιο πετυχημένος παίκτης

που συμμετείχε στην διοργάνωση.

Άγιαξ: Τζέιμι Λάνιστερ

Δεν έχω παρακολουθήσει πολύ Game of Thrones. Από το λίγο που έχω δει ο Τζέιμι Λάνιστερ είναι ο αγαπημένος μου χαρακτήρας. Το παρατσούκλι του είναι kingslayer. Ο Άγιαξ είναι ο Τζέιμι Λάνιστερ της φετινής διοργάνωσης. Το να αποκλείεις την Ρεάλ Μαδρίτης, μετά από τις τρεις συνεχόμενες κατακτήσεις, μέσα στο Μπερναμπέου, αποτελεί από μόνο του κατόρθωμα. Είναι όμως αρκετό για την νεανική ομάδα του Αϊνχτόφεν; Σύμφωνα με τον τρόπο παιχνιδιού και το ταλέντο που διαθέτει στο ρόστερ του, πιστεύω πως όχι. Οι δυνατότητες είναι μεγάλες και το ταλαντούχο σύνολο δεμένο. Η έκπληξη είναι δυνατή και αν ένα από τα αουτσάιντερ μπορεί να την καταφέρει, για μένα, ο Άγιαξ μοιάζει ο πιο πιθανός θύτης.

Προσωπική πρόβλεψη : Άγιαξ





BARCELONA - MANCHESTER UNITED

Μπαρτσελόνα: Αναζήτηση λύ- τρωσης

Η Μπαρτσελόνα της σεζόν 2018-2019 δεν μου γέμιζε το μάτι μέχρι τον Ιανουάριο. Ο Λιονέλ Μέσι της σεζόν 2018-2019 μού γεμίζει το μάτι ακόμη και όταν είναι τραυματίας. Ο Αργεντινός είναι (τι έκπληξη) σε δαιμονιώδη κατάσταση. Ίσως πιο ώριμος από ποτέ, έδειχνε τους πρώτους μήνες να κρατάει την ομάδα του σε υψηλό επίπεδο, χωρίς η τελευταία να βρίσκεται στην καλύτερη κατάσταση. Όμως, το τελευταίο δίμηνο τα πράγματα μοιάζουν διαφορετικά. Οι μπλαουγκράνα φαίνονται να είναι ουσιαστικοί, να παίζουν ένα όμορφο ποδόσφαιρο και τα αποτελέσματα να είναι θετικά. Είναι η Μπαρτσελόνα η καλύτερη ομάδα αυτή τη στιγμή στη διοργάνωση; Κατά την γνώμη μου, όχι. Παιχνίδια, όπως αυτό στη Γαλλία της πρώτης αγωνιστικής της φάσης των δεκάξι και τα επιπόλαια λάθη στην άμυνα, το μαρτυρούν. Έχει η Μπαρτσελόνα τον χαρακτήρα και τους παίκτες, για να φτάσει μέχρι το τέλος στην διοργάνωση; Σίγουρα. Μάλιστα, πιστεύω πως ο ταπεινωτικός περσινός αποκλεισμός από την Ρόμα δίνει

ένα έξτρα κίνητρο στους παίκτες του Ερνέστο Βαλβέρδε, οι οποίοι τις τελευταίες τρεις χρονιές έβλεπαν τα όνειρα τους για πρωταθλητισμό να τελειώνουν άδοξα στην φάση των οκτώ, ενώ η “μισή” τους αντίπαλος κατακτούσε το τρόπαιο ισάριθμες φορές. Οι Καταλανοί, λοιπόν, καλούνται να ξεπεράσουν μια από τις πιο φορμαρισμένες ομάδες, για να συνεχίσουν την πορεία τους προς την δόξα.

Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ: Νορβηγία

Μόγες, Φαν Χάαλ, Μουρίνιο. Εκτός από την Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, ως χώρο εργασίας στο βιογραφικό τους αυτοί οι τρεις έχουν κι άλλο ένα κοινό. Όλοι απολύθηκαν. Η αποστολή τού να διατηρήσεις στην κορυφή έναν οργανισμό που έχει κατακτήσει τα πάντα κατά την διάρκεια των 27 χρόνων, που προπονούσε ο Σερ Άλεξ Φέργκιουσον, είναι πολύ δύσκολη. Όμως, οι Άγγλοι δεν έχουν την ίδια νοοτροπία με μας. Σίγουρα τα τρόπαια είναι ο πρώτος στόχος, ειδικά αν είσαι μια ομάδα σε αυτό το επίπεδο. Όμως, δεν είναι ο μόνος στόχος. Ο Μουρίνιο

κέρδισε Europa League, ωστόσο η εικόνα της ομάδας, τόσο στον αγωνιστικό χώρο όσο και στο κλίμα που φαινόταν να επικρατεί στα αποδυτήρια, προβλημάτιζε έντονα. Ο Πορτογάλος απολύθηκε και στην θέση του ήρθε ο Τάκης Λεμ... , εννοώ ο Όλε Γκούναρ Σόλσκιερ. Προσωρινή λύση μέχρι το καλοκαίρι, όταν ονόματα όπως ο Ποκετίνο και ο Ζιντάν θα ήταν οι πιθανοί αντικαταστάτες. Ή μήπως όχι; Μέσα σε σχεδόν τρεις μήνες οι προσδοκίες ακόμα και του πιο φανατικού οπαδού της Μάντσεστερ έχουν ξεπεραστεί. Μια ομάδα χωρίς ταυτότητα και με κακό ποδόσφαιρο εξελίχθηκε, σκοράρει συνεχώς και κατάφερε να αποκλείσει την Παρί μέσα στην Γαλλία, κατορθώνοντας μάλιστα να γίνει η πρώτη ομάδα που ανατρέπει το σε βάρος της σκορ 0-2 του πρώτου αγώνα. Η δουλειά του Νορβηγού είναι εμφανής. Οι παίκτες του απολαμβάνουν να παίζουν για αυτόν. Η αλήθεια είναι ότι είναι νωρίς, για να τον θεωρήσουμε πιο πετυχημένο από τους τρεις προκατόχους του. Όμως, οι οπαδοί της Γιουνάιτεντ είναι ενθουσιασμένοι με αυτό που βλέπουν. Και ποιος μπορεί να τους α δ ι κ ή σ ε ι ;



